

steklār

IZHAJA OD LETA 1959

LETNIK XXIV ŠT. 11

HRASTNIK, 10. 11. 1982

GLASILO DELAVCEV STEKLARNE HRASTNIK

OB PRAZNIKU REPUBLIKE

V prazničnem vzdušju ob rojstnem dnevu naše republike bodo znova zaplapolale zastave.

Z vsakim letom se sicer bolj oddaljujemo od krvavih in burnih let začetka naše socialistične revolucije, vstaje naših narodov in narodnosti in njihovega boja in zmage nad fašizmom, od let, v katerih se je rodila, zaživela in potrdila naša socialistična republika.

Ta leta, čeprav ostajajo za nami, so naše korenine, s katerimi smo neločljivo povezani, ki jih ne moremo in ne smemo zanikati, so in ostajajo del nas, naše bistvo. Dolge in čvrste generacije so se porajale iz teh korenin — tiste, ki so se strnile in bile zdesetkane v boju za našo pravičnejšo ureditev in obračun z mračnimi fašističnimi silami, tiste, ki so vložile vse svoje napore v izgradnjo porušene domovine in tiste, ki so to izgradnjo nadaljevale, dopolnjevale, do današnjega dne in za jutri, v katerega vstopajo nove — vendar spet naše generacije.

Dopolnili smo že četrto desetletje od izbruha vseh tistih grozot, ki si jih človek, ki živi v miru in svobodi, težko ali sploh ne more predstavljati.

Stirideset let je med nami in krvavim viharjem, ki je kosil cvet naše mladosti, ki ji ni bilo dano biti mladost; ko je nož, sekira ali ogenj trgal tudi življenja nedolžnih bitij — otrok, ko je bil človek nemočen delček v igri

usode, ki se ni ozirala na pravičnost, na čustva, na nič — pogoltnila je družine, vasi, tisoče, milijone usod ljudi, ki so bili naši.

Živel so svoje življenje in čeprav je bilo drugače, manj lepo od povojnega ali današnjega, so ga radi živeli. Toda, ko je prišel odločilni trenutek, je bil klic domovine, vera v pravičnejši in boljši jutri, v katerega je pozivala Komunistična partija Jugoslavije s tovarišem Titom na čelu — tista gonilna sila in neustavljiva moč, ki je premagala strah po neznanem, pred izgubo bližnjega, najdražjega, pred trpljenjem, prelivanjem krvi in izgubo edinega, kar ti še preostane — življenja. Milijon sedemsto tisoč življenj našega naroda je bilo položenih h nogam naše domovine, za vse nas, k nam je danes živeti v sreči, svobodi.

Med nami so milijoni ljudi, iz katerih ne bo nikoli izbrisan spomin na grozote, ki so se odvijale takrat.

Le katero pero bi lahko spravilo na papir teže vseh grozot, ki so se zgrnile na trpeče ljudi: matere, ki so jim množično odvzemali otroke, jih brezvestno trgali iz njihovih naročij, da so jih ubijali, mučili in trpinčili po taboriščih, na vse tiste, ki so jim ubijali najdražje pred njihovimi očmi, na mnoge ljudi, družine cele vasi, ki so jih žive zažgali, odgnali v taborišča, kjer so od prestanega hudega, žalosti, bolečin in trpljenja množično umirali, na vse

tiste hlabre, ki so jih nečloveško mučili z najgrozovitejšimi metodami, ki si jih more izmisliti le mračen, bolan razum, na borce, ki so v hrabrih bojih prelili kri in darovali svoje življenje, na vse tiste nedolžne in zavedne milijone nič krivih ljudi, ki so se odločili braniti svoje edino, kar jim je še preostalo — življenje.

Vsega tega se moramo spomniti tudi danes — številnih grobov, preranih in nasilnih smrti, velike rane naših narodov in narodnosti, tudi to je rojstni dan naše republike. Boj za obstoj je sicer nadomestila svoboda, a boj kljub temu ostaja, le da pomeni prizadevanja za ohranjanje in razvijanje tako težko pridobljenega, pomeni ustvarjalnost, produktivnost, rast in napredek. Svet se še vedno stresa v narodnih zatiranjih, boju za osvoboditev, krvi, pokolih, krivicah. Zato tudi naš danes in jutri, čeprav sta svetlejša, nista brezskrbna. Zato je prav, da ostaja in živi v nas tudi naša preteklost, spoštovanje in trajen spomin na tako številne žrtve, krvavi davek za pridobljeno svobodo. Teža in bridkost teh spominov naj daje ton današnjemu in prihodnjim dnevom, da nas ta spomin in spoštovanje nanj ohranja na naši poti, ki smo jo tako vztrajno in ponosno gradili vsa ta desetletja — za izgradnjo našega sistema socialističnega samoupravljanja, neodvisnosti in suverenosti naše Jugoslavije.

J.

Pravilno nagrajevanje - spodbuda za boljše delo

V času, ko je v Ljubljani potekal 10. kongres Zveze sindikatov Slovenije, je bila v naši delovni organizaciji sklicana razširjena seja Izvršnega odbora konference OO ZS DO, na kateri je tekla razprava o nagrajevanju po delu. Uvodno misel o nagrajevanju je podal dipl. ing. Maks Mrcina in med drugim poudaril, da zakonsko določilo nedvoumno govori, da imamo delavci pravico do osebnega dohodka le na osnovi rezultatov živega dela in rezultatov gospodarjenja z minulim delom, ki se izkazuje v povečanem prihodku, dohodku itd. To pomeni, dokler ni dohodka tudi ne more biti osebnega dohodka. V čem se kaže delavčev neposredni prispevek k prihodku in dohodku? Odgovor na to vprašanje je zelo razumljiv ter logičen, v odvisnosti od količine in kvalitete izdelkov ali storitev, ob tem da so stroški čim manjši. Navedeno je razumljivo in za vse tudi sprejemljivo. Težave se začnejo pri merjenju oziroma ugotavljanju navedenih prispevkov delavca po kriterijih: količina, kvaliteta, gospodarnost.

Ce naj se uporabi količinsko merjenje za ugotavljanje posamezne sestavine delovnega prispevka delavca, morajo biti praviloma izpolnjeni trije pogoji:

— določen mora biti pričakovani cilj oziroma rezultat kot normativ, ki daje pravico do normalne višine osebnega dohodka,

Na kratko so bili navzoči seznanjeni tudi z delom Komisije za stimulativni sistem nagrajevanja, ki po sklepu delavskega sveta delovne organizacije pripravlja nov akt o stimulativnem delu nagrajevanja.

Glavna značilnost novega akta o stimulativnem delu nagrajevanja je ta, da je večina delovnih nalog in opravil, vezanih na kriterij izpolnjevanja operativnih planov, posameznih temeljnih organizacij, in ta, da je večina delavcev, v novem aktu vključenih v skupino proizvodnih delavcev.

Komisija tudi predlaga, da je potrebno po sprejetju novega pravilnika o stimulativnem sistemu nagrajevanja, določila tega, dosledno izvajati, spremljati njegovo izvajanje in se zavzemati za stalno dograjevanje tega akta oziroma pravilnika.

V razpravi, v kateri so sodelovali vsi navzoči je bilo ugotovljeno, da je zaradi nepravilnosti pri vrednotenju stimulativnega dela nagrajevanja v praksi prihajalo do uravnilovke, saj smo si s prilagajanjem kriterijev pravilnika o stimulativnem delu nagrajevanja, poviševali osebne dohodke, ki pa niso bili odraz boljšega dela. Zato bi bilo prav, da bi v bodoče večji del osebnega dohodka predstavljala analitična ocena posameznih delovnih nalog in opravil, da pa bi bil stimulativni del manjši in naj bi bil nagrada za res dobro opravljeno delo.

organizacije imenovana komisija, katere naloga je izdelava novega akta o stimulativnem načinu nagrajevanja.

Komisija, ki je bila v zvezi s tem imenovana, opravlja svoje delo, tako da lahko na tem področju pričakujemo pozitivne spremembe.

— Ker prihaja zaradi nepravilnega razmerja med analitično ocenjeno posameznih delovnih nalog in opravil in stimulativnim delom osebnega dohodka, do uravnilovke, se v prihodnje pristopi k izdelavi novega Samoupravnega sporazuma o pridobivanju in razporejanju dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke, ki naj zajema čim več elementov nagrajevanja, ki so merljivi in naj predstavljajo tudi pretežni del osebnega dohodka, stimulativni del pa naj bo dodatek za delavčovo nadpovprečno pridnost pri delu.

— Da bomo na področju nagrajevanja storili korak naprej, je potrebno čimprej zagotoviti ustrežno zasedbo službe študije dela v delovni organizaciji, katere naloga bo stalno spremljanje in dograjevanje, tako pravilnika o stimulativnem delu nagrajevanja, samoupravnega sporazuma o pridobivanju in razporejanju dohodka in delitvi osebnih dohodkov, kakor tudi pravilnika o normiranju.

— Razmisliti pa velja tudi o pristopu k novi samoupravni organiziranosti delovne organizacije Steklarne Hrastnik, vendar s poudarkom, da pri tem nikakor ne sme priti do poslabšanja stanja na področju samoupravljanja, kar pomeni, zagotoviti vsaj takšne možnosti na tem področju, kakršne so trenutno.

Izvršni odbor konference
OO ZS DO

Zavedamo se položaja, vemo tudi, kje je izhod

Naš kongres naj ne bo le poziv k odrekanju, čeprav je tudi odrekanje potrebno. Toda bolj kot glasnik pripravljenosti na žrtve, naj bo naš kongres znanilec akcije in organiziranih naporov za to, da nam odrekanje ne bo potrebno jutri. Le z boljšim delom in zavestjo, da smo sami odgovorni za svojo usodo, bomo zagotovili kontinuiteto v razvoju, je v uvodnem referatu med drugim dejal predsednik Zveze sindikatov Slovenije Marjan Orožen na 10. kongresu.

Več kot 700 delegatov, številni gostje iz domovine in tujine se je udeležilo kongresa. Kongres sta pozdravila tudi Andrej Marinc, predsednik ZK Slovenije in Dušan Bogdanov, član predsedstva Zveze sindikatov Jugoslavije.

Po uvodnem plenarnem zasedanju je kongres delal v petih komisijah. Vsebinsko bogate, temeljite in kritične razprave delegatov so pokazale, da se še kako zavedamo težkih gospodarskih razmer, v katere smo zašli, da smo se marsičemu pripravljeni odreči, prevzeti nase breme stabilizacije, da pa to mora veljati za vse, od delavcev v neposredni proizvodnji pa do najvišjih predstavnikov.

dosežejo boljši proizvodni in ekonomski učinki.

Delegati so v razpravah dali poseben poudarek odgovornosti. Odgovornost je treba iskati tam, kjer se sprejemajo odločitve in se pripravljajo predlogi zanje. To pa pomeni, da se mora delavsko samoupravljanje še okrepiti, okrepiti pa se mora in priti do izraza tudi samoupravna delavska kontrola.

V bitki za stabilizacijo pa mora posebno vlogo odigrati sindikat kot najširša organizacija delavskega razreda. In prav je, da se spomnimo besed, ki jih je v pozdravnem govoru na kongresu izrekel Andrej Marinc: »V ustavi in zakonu o združenem delu ter v nekaterih drugih dokumentih so opredeljeni mesto, vloga, pravice in dolžnosti sindikata v izgradnji in razvoju naše socialistične skupnosti. Take vloge in pravic doslej še ni imel noben sindikat v svetu.«

Zato naj povzamem še besede, ki jih je ob koncu kongresov rekel predsednik RS ZSS Marjan Orožen. »Na kongresu smo premišljeno in stvarno ocenili gospodarske in politične razmere, njihov vpliv na družbeni in materialni položaj delavcev in delovnih ljudi. Mislim, da je to pomembno zagotovilo, da bomo dovolj močni, odločni in pripravljeni soočiti se s konkretnimi problemi že jutri, ko se vrnemo vsak v svoje delovno okolje na delo. To pa je tudi zagotovilo za to, da bomo sposobni vnesti v trenutno vzdušje med ljudi tisto, kar je naš kongres tako jasno razrazil; to pa je — zavedamo se položaja, toda vemo tudi, kje je izhod.«

10. KONGRES

ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE

— zagotovljen mora biti dotok podatkov, na podlagi katerih je omogočeno objektivno ugotavljanje doseženega prispevka,

— v naprej morajo biti določena merila, na osnovi katerih je mogoče izračunati delež delavca v skupnem prispevku.

Ugotovimo lahko, da je količinsko merjenje prispevka delavca izmed vseh možnosti ugotavljanja najbolj objektivno in najbolj natančno. Merjenje kvalitete delovnega prispevka se že ne da meriti z eksaktnimi merilnimi sistemi, čeprav so metode, ki to omogočajo. Za merjenje gospodarnosti pa veljajo enaki pogoji, kot za merjenje kvalitete delovnega prispevka.

Vsi družbeni dokumenti (samoupravni sporazumi, dogovori) zahtevajo, da izdelamo taka merila, da bo z njimi mogoče delavcu ugotavljati njegov pravi prispevek k skupnemu uspehu in s tem opredeliti njegovo delovno uspešnost, kot osnovo za osebni dohodek. Načelno o tem ni nobenega dvoma, praksa pa kaže drugače. Veliko je namreč delovnih nalog in opravil, za katere ni moč določiti kriterijev, ki bi lahko bili merljivi na ta način.

S problemi okrog ugotavljanja kriterijev, se je srečevala tudi komisija za stimulativni sistem nagrajevanja, ki naj bi v svojem predlogu ponudila ustrežnejše rešitve za odpravo teh problemov. O tem delu osebnega dohodka, to je o stimulaciji bo verjetno tekla tudi razprava, ki bo sledila temu uvodu.

Nadalje so se razpravljali za vzemali tudi za možnost destimulacije.

Poudarjeno je tudi bilo, da ob sprejetju novega pravilnika o stimulativnem delu nagrajevanja ne smemo pričakovati višjih osebnih dohodkov, kajti povišanje je možno samo na podlagi boljših rezultatov dela. Nov pravilnik naj bi omogočal pravilnejše nagrajevanje med posameznimi delovnimi nalogami in opravili, to pomeni višji osebni dohodek tistemu, ki svoje delo opravlja boljše in kvalitetnejše.

Razpravljali niso mogli mimo normiranja. Menili so, da bi morali tudi na tem področju narediti korak naprej.

Pogovor je stekel tudi o možnosti drugačne samoupravne organiziranosti v delovni organizaciji Steklarne Hrastnik, pa tudi o tem, da bi bilo prav, da bi se v času, ko poteka 10. kongres zveze sindikatov Slovenije, pogovarjali tudi o odnosu do dela, o boljšem izkoriščanju delovnega časa, o tem kako bomo gospodarili v zaostrenih gospodarskih pogojih, da bomo čim več doprinesli k izboljšanju stanja in si zagotovili nemoteno poslovanje.

Na podlagi te razprave so bili sprejeti naslednji zaključki:

— Ob prizadevanju družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov smo prišli delavci v delovni organizaciji do spoznanja, da stimulativni sistem nagrajevanja ni v redu. Zato je bila na predlog delavskega sveta delovne

Besedo ima...

Že v prejšnji številki smo zapisali, da je bil med delegati 10. kongresa zveze sindikatov Slovenije tudi član naše DO, Jože Vrtačnik. Ko je kongres delal v komisijah, je Jože sodeloval v komisiji za uresničevanje politike gospodarske stabilizacije na socialističnih, samoupravnih, družbenoekonomskih temeljih. Vsebina njegove razprave je bila PRIZADEVANJA DELAVCEV STEKLARNE HRASTNIK ZA URESNIČEVANJE POLITIKE GOSPODARSKE STABILIZACIJE, ob tem pa prikazal tudi rezultate, ki smo jih dosegli na področju zmanjševanja porabe energije na enoto proizvoda. Po vrnitvi s kongresa smo ga zaprosili, da nam pove še nekaj misli in vtisov s kongresa. Takole je pripovedoval:

DO, ki dosledno spoštujejo resolucijske okvire.

Ker me sprašujete, kako je bila na kongresu sprejeta razprava, iz naše delovne organizacije naj povem, da je bila deležna vesplošnega odobravanja, kajti razvidno je bilo, da se tudi v tako težkih pogojih z maksimalno angažiranostjo vseh lahko doseže dobre rezultate.

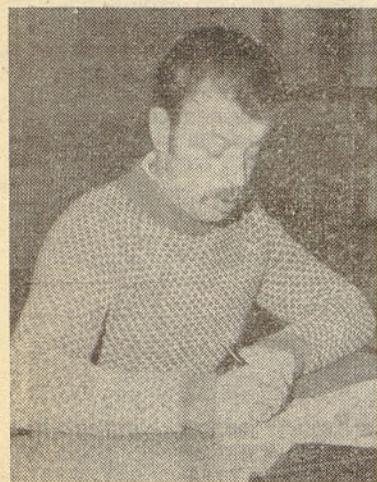
Kot delavcu Steklarne Hrastnik mi je bilo prijetno, ko je med prispelimi 250-timi pozdravnimi brzojavkami bila prebrana tudi tista iz naše DO.

Najbolj pa so mi v spominu ostali tisti lepi in veličastni trenutki ob koncu kongresa, ko je iz grl vseh nas zadonela pesem DRUŽE TITO MI TI SE KUNEMO.

M.

NOVOIZVOLJENI ČLANI REPUBLIŠKEGA SVETA ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE

Delegati 10. kongresa ZSS so izvolili tudi novi republiški svet Zveze sindikatov Slovenije. V novem predsedstvu RS ZSS so: Marjan Orožen, predsednik, Francka Herga, podpredsednica, Zdravko Kravina, sekretar, Branko Bernik, Janez Cigler, Elizabeta Fon, Janez Gašper, Miro Gošnik, Mirko Gozdnikar, Franc Hribar, Milena Jurič, Vinko Kovčič, Ivan Kramer, Karel Kuzmič, Nevenka Lekše, Boris Lipužič, Srečko Meh, Brane Mišič, Marija Pukl, Milena Rojc, Drago Seliger, Jože Sintič, Rudi Peroci, Štefan Sobočan, Ružica Spahič, Nela Žužek in Stefaniya Žagmeister.

»Strniti vse kar človek vidi, doživi, občuti v takih trenutkih je gotovo težko. Pa naj se omejim le bolj na osebne vtise, kajti vem, da ste o poteku, delu in zaključkih kongresa že veliko pisali. Morda za uvod le to, pa naj zveni bahavo ali skromno, da smo delegati iz Zasavja na kongres potovali z vlakom. Kasneje smo ugotovili, da so podobno ravnali še v nekaterih drugih regijah.

Potem, ko smo uredili sormalnosti v hotelu, smo si še pred pričetkom kongresa ogledali Cankarjev dom, saj večina nas še ni videla njegovi notranjosti. Reči moram, da je to objekt na katerega smo Slovenci lahko zelo ponosni, čeprav smo takole bolj potihoma razmišljali, da je le malo preveč razkošen.

Delegati smo se kaj kmalu spoznali med seboj. Delegati tudi ne bi bili pravi sindikalni aktivisti, če bi svoje poslanstvo opravljali le na uradnem delu kongresa. Z mnogimi delegati smo si izmenjavali izkušnje o delu iz svojih sredin. Ugotavljali smo, da je vse premalo izmenjav, izkušenj med delovnimi organizacijami, ki pa bi v sedanjem položaju še kako prav prišle. Sicer pa smo bili na kongresu zelo kritični. Kritična je ocena dosedanjega dela. Morda bi med številnimi ugotovitvami povedal še to, da realni osebni dohodki padajo predvsem tistim

Informacija o zbiranju in porabi sredstev samoprispevka

Glasovali smo, združujmo in zgradili smo

V letu 1978 smo občani Hrastnika na najbolj demokratičen način priznali, da je zadovoljevanje skupnih potreb v okolju, kjer živimo — stvar vseh. Potrdili smo, da je hitrejša posodobitev cest in javnih poti ter razširitev zmogljivosti otroškega varstva v naši občini skupni problem — problem vseh in vsakogar. Na referendumu dne 7. in 10. 12. 1978 smo se z glasovanjem odločili za uvedbo samoprispevka z namenom, da bi na ta način združili sredstva za:

— posodobitev in izboljšanje cest in javnih poti ter za zgraditev nove varstvene ustanove na Logu.

To obveznost smo sprejeli za dobo petih let, prispevamo pa:

— občani, ki imajo osebne dohodke iz delovnega razmerja po stopnji 1,5 % od neto osebnih dohodkov;

— obrtniki po stopnji 6 %;

— kmetje po stopnji 4,5 % in

— upokojenci po stopnji 1 %.

Na ta način bomo predvidoma zbrali 63.000.000 din sredstev, od po programu predvidenih 36.325.000 din.

Po prioritetenem redu je bilo dogovorjeno, da se prične najprej z gradnjo vzgojno varstvene ustanove. Investicija je bila zaključena 31. 3. 1982 in je terjala skupno 35.983.528 din sredstev. S tem objektom smo zagotovili 152 novih mest za sodobnejše varstvo in vzgojo naših najmlajših, od tega 2 oddelka za dojenčke.

S posodobitvijo in izboljšanjem cest se je pričelo intenzivneje v letu 1981, zelo pospešeno pa so se dela opravljala v letu 1982, tako da je po programu samoprispevka ostala nerealizirana samo še obnova ceste Klemen—Grča, ki pa se predvideva še v tem letu in bo po oceni terjala 1.022.985 din.

Posodobljeni so bili naslednji cestni odseki v vrednosti:

— Birtič—Cesta padlih borcev 1.000.139 din

— Taborniška pot—Pot Franca Pušnika 1.734.309 din

— Dol—Novi Dol 2.197.309 din

— Rinaldo—Kolar 5.572.252 din

— Marno—Brezno 6.371.072 din

— Malovrh—Klančičar 837.749 din

V zaključni fazi pa so še:

— Grajska pot (predračunska vrednost) 2.199.964 din

— Zdravstveni dom—Novi dom (predračunska vrednost) 1.501.441 din

— ceste na Logu in Novem Logu (predračunska vredn.) 1.819.252 din

Navedene vrednosti investicij ne vsebujejo stroškov odškodnin, ker so vsi občani zemljišča odstopili brezplačno in tudi ne predstavljajo dejanskih stroškov obnove, ki so višji, ker so za nekatere ceste bili uporabljeni tudi drugi viri sredstev (prispevki DO). Za izboljšanje cest in javnih poti, kar je bilo tudi zajeto v programu samoprispevka, pa so krajevne skupnosti že prejele 1.850.000 din.

Investicije v ceste so že terjale 14.010.000 din sredstev samoprispevka, obveznosti za najete kredite znašajo 5.900.000 din, 550.000 din znaša še obveznost do krajevnih skupnosti, predračunski stroški cest, kjer so dela v zaključni fazi, pa znašajo 5.283.487 din.

Kot je bilo omenjeno, je program, z izjemo ene ceste že v celoti realiziran in to eno leto pred iztekom obveznosti plačevanja, in sicer predvsem zaradi koriščenja raznih premostitvenih sredstev, tako da bomo v letu 1983 iz samoprispevka v glavnem vračali najete kredite in druga premostitvena sredstva, ki so bila porabljena za izvedbo programa.

Zbori Skupščine občine Hrastnik so o izpolnjevanju, zbiranju in porabi sredstev samoprispevka razpravljali v septembru ter ugotovili, da se oba programa uspešno zaključujeta ter da bodo vsa dela predvidoma zaključena eno leto pred zaključkom samoprispevka.

Da bi bili občani Hrastnika čim bolj seznanjeni z zbranimi in porabljenimi sredstvi, je bil sprejet sklep, da se poročilo objavi v tovarniških glasilih ter drugih glasilih občine Hrastnik.

Občinski oddelek
za občo upravo

ZA DAN REPUBLIKE
ISKRENO ČESTITAJO
SAMOUPRAVNI ORGANI
IN DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE
TOZD IN DO STEKLARNE HRASTNIK
TER UREDNIŠTVO GLASILA STEKLAR

REZULTATI POSLOVANJA JANUAR–SEPTEMBER 1982

Naše delo v besedah in številkah

Kljub vse bolj zaostrenim pogojem gospodarjenja, lahko za našo delovno organizacijo ugotovimo, da je do sedaj uspešno prebrodila obdobje januar–september, tako da v sami proizvodnji ni prišlo do bistvenih zastojev, ki bi v večji meri vplivali na rezultat poslovanja.

Skupna proizvodnja obeh proizvodnih temeljnih organizacij je bila za 3 % večja kot jo je predvidel plan za devet mesecev. Določen izpad proizvodnje zasledimo v ročni in polavtomatski predelavi, saj je bila z 4.288 tonami za 3 % nižja kot v lanskem enakem obdobju, kakor tudi glede na plan. Vzroki za nedoseganje lanskega fizičnega obsega proizvodnje so v glavnem v manjšem številu brigad, nadalje v zmanjševanju nadurnega dela, ter v povečanem številu izostanka z dela. Avtomatska predelava steklene mase pa je kljub generalnemu remontu 40 t peči in na vseh proizvodnih linijah, ki so priključene na to peč, uspela s proizvodnjo na B banji povečati fizični obseg proizvodnje na 17.856 ton, oziroma za 4,72 %, kar je vsekakor uspeh. Nasprotno pa ugotavljamo za prodajo, da je bila ta nižja za 3 % kot v enakem obdobju lani, oziroma da je bilo za dobrih 1000 ton gotovih izdelkov delan na zalogo. Vzrok za padec prodaje na domačem trgu je predvsem v slabšem odvzemu izdelkov prehranske industrije, saj postaja zanje steklo kot embalaža predrago. Steklarna Paracin pa je z instalacijo avtomatske linije postala resen konkurent proizvodnji stroja H-28, čemur se bomo uspešno zoperstavili le s kvaliteto ter cenejšo proizvodnjo.

Precejšen izpad plasiranja naših izdelkov ugotavljamo tudi na tujem trgu. S planom, ki nam je bil postavljen, bi morali v letu 1982 izvoziti na konvertibilno za 9.085.000 \$, kar je za 10 % več kot v letu 1981. Vendar pa nam

trenutni rezultati kažejo, da smo v devetih mesecih izpolnili letni plan le z 63,40 %, oziroma, da smo izvozili za 5.759.990 \$. Izpolnili ter presegli smo za 12 odstotkov plan izvoza na klirinško področje, vendar pa nam ta izvoz ne prinaša bonitet v obliki izvoznih premij, olajšav pri plačevanju določenih obveznosti, možnosti večjega izplačila osebnih dohodkov, kot izvoz na konvertibilno področje. Vzrok za izpad prodaje na konvertibilnem področju je predvsem zaostren gospodarski položaj v svetu. Tako nam ni uspelo prodati arabskih vrčev, prav tako ni uspel izvoz Irak za približno 1.000.000 \$. Te vrzeli skušamo zapolniti z večjo organizirano izvoza na druga konvertibilna področja ter s samoupravnim dogovarjanjem skupnega izvoza, kar pa v tem obdobju še ni povsem zaživel.

Ker so se med letom pokazale potrebe po večjih sredstvih glede investicijskega vzdrževanja ter vlaganja v investicije, smo v septembru pristopili k izdelavi rebalansa plana. Z rebalansom smo povečali sredstva investicijskega

vzdrževanja za 20 milijonov, ter amortizacijo po povečani stopnji za 35 milijonov. Priložena tabela nam prikazuje uspešnost poslovanja. Celotni prihodek je za 1,6 % večji od planiranega za obkljub doseganjem za slab odstotek nižjih cen od planiranih. Ker so porabljena sredstva glede na plan nižja (75,86) kot celotni prihodek (76,62), se to pozitivno odraža na doseženem dohodku (77,70) oziroma na primerljivem dohodku (77,50), čigar rast nam po kriterijih družbenega dogovora o razporejanju dohodka zagotavlja večjo možnost za izplačilo osebnih dohodkov. Večjo možnost nam daje tudi čimvečji delež izvoza v celotnem prihodku. Tako ugotovimo, da le TOZD-1 ni prekoračila dovoljene mase za izplačilo osebnih dohodkov, predvsem zaradi njenega izvoza na konvertibilno področje, saj ima delež izvoza v celotnem prihodku v višini 52 % in na tej osnovi si je TOZD-1 povečala dovoljeno rast osebnih dohodkov za dodatnih 17 odstotnih točk. Izvajanje tega dogovora se kontrolira na nivoju delovne organizacije, kjer pa ma-

sa za osebne dohodke v tem obdobju ni bila prekoračena.

Glede izpolnjevanja družbenega dogovora o izplačilu sredstev za določene naloge, kot so službena potovanja, reprezentanca, pogodbeni dela, ugotovimo, da so posamezne temeljne organizacije že prekoračile dovoljeno višino (TOZD-5), za kar bo potrebno podati ob koncu leta ustrezno obrazložitev o vzrokih kršitve dogovora. V ostalih temeljnih organizacijah pa bo potrebno v mesecih do konca leta z določenimi ukrepi zadržati dinamiko porabe teh sredstev. Glede teh izdatkov lahko za našo delovno organizacijo povemo, da je bila poraba le-teh v preteklih letih zaradi slabih poslovnih rezultatov izredno nizka, predvsem pa nižja, kot je ugotovljena pri ostalih udeležencih podskupine dejavnosti. Ta nizka osnovav nam danes zaradi sprejetega družbenega dogovora ne omogoča porabo v višini, ki bi sicer bila potrebna za uspešnejše angažiranje na domačem in predvsem tujem trgu.

Zdenka Fabjan, oec.

FINANČNI REZULTAT POSLOVANJA JANUAR–SEPTEMBER 1982

	TOZD-1	TOZD-2	TOZD-3	TOZD-4	TOZD-5	DSSS	DO
Celotni prihodek	430.273.471	738.345.433	42.011.170	49.674.720	171.598.528	99.686.619	1.531.589.941
1982 : 1981	133.62	112.99	134.22	130.00	161.53	130.97	124.79
1982 : plan	77.18	71.76	75.35	73.32	102.94	81.21	76.62
Porabljena sredstva	242.390.845	536.728.642	21.392.560	17.236.041	111.650.629	42.409.287	971.808.005
1982 : 1981	126.11	110.57	136.58	130.71	178.52	133.26	121.35
1982 : plan	72.66	70.91	84.86	76.22	120.18	89.56	76.01
Primerljivi dohodek	199.529.739	246.082.788	21.659.691	35.228.758	67.699.194	57.339.465	627.539.636
1982 : 1981	146.90	124.32	133.95	134.57	135.51	129.28	133.40
1982 : plan	83.36	74.35	87.93	73.08	80.65	76.04	77.50
Dohodek	187.882.626	201.616.790	20.618.610	32.438.679	59.947.899	57.277.332	559.781.936
1982 : 1981	144.74	119.96	131.86	129.74	137.20	75.97	131.25
1982 : plan	83.92	74.14	87.51	72.32	81.22	75.97	77.70
Splošna in skupna por.	29.685.956	36.823.567	3.496.480	5.966.082	13.493.523	9.977.246	99.442.855
1982 : 1981	119.73	126.54	123.05	122.54	123.03	129.10	123.84
1982 : plan	72.26	81.28	60.22	71.60	76.83	74.91	75.67
Amortizacija po povečani stopnji	3.012.250	7.118.750	57.750	149.000	819.000	—	11.156.750
1982 : 1981	—	98.38	—	—	—	—	154.18
1982 : plan	66.22	25.00	25.00	25.00	25.00	—	30.05
Del dohodka za DSSS	28.609.956	33.813.843	4.581.250	4.199.500	6.093.627	—	77.298.176
1982 : 1981	116.78	146.78	166.40	133.78	116.93	—	131.82
1982 : plan	83.50	84.05	80.90	80.93	81.44	—	83.27
Dosežen čisti dohodek	126.574.464	123.860.630	12.483.130	22.124.097	39.541.749	47.300.081	371.884.155
1982 : 1981	157.21	113.95	124.31	130.17	143.71	129.38	132.66
1982 : plan	87.90	78.42	66.25	71.98	86.93	76.20	81.01
Del za osebne dohodke	83.382.563	84.988.676	10.386.626	18.844.149	31.869.280	42.685.708	272.157.001
1982 : 1981	122.41	137.97	133.94	130.96	146.70	126.72	131.31
1982 : plan	70.93	77.75	70.93	74.31	83.72	76.41	75.43
Del za stan. prispevek	3.962.010	4.073.063	494.477	913.276	1.549.417	2.064.259	13.056.503
1982 : 1981	115.32	127.02	123.05	121.89	136.45	116.91	122.09
1982 : plan	63.11	69.78	63.23	67.45	76.21	69.20	67.77
Ostane čistega dohodka	39.229.891	34.798.892	1.602.027	2.366.671	6.123.052	2.550.119	86.670.651
1982 : 1981	437.70	79.28	84.95	127.41	131.52	230.02	138.97
1982 : plan	194.64	81.33	46.87	58.86	113.68	79.10	109.72
Rezervni sklad	4.697.066	5.040.420	515.465	810.967	1.498.698	—	12.562.615
1982 : 1981	144.74	119.96	131.86	129.74	137.20	—	131.47
1982 : plan	83.92	74.13	67.38	72.34	81.23	—	69.75
Poslovni sklad	32.472.575	28.073.972	786.562	1.158.204	4.058.854	—	66.550.167
1982 : 1981	832.38	73.36	61.94	121.39	132.78	—	140.25
1982 : plan	274.94	83.20	34.91	48.87	145.64	—	125.65
Sklad skupne porabe	2.060.250	1.684.500	300.000	397.500	565.500	2.550.119	7.557.839
1982 : 1981	113.42	118.27	133.33	142.86	111.70	230.02	141.03
1982 : plan	75.00	75.00	75.00	75.00	75.00	79.10	94.28

ZAHVALA

Hvala vam drage sodelavke in sodelavci v TOZD 4, pa tudi delavke iz TOZD I za izkazano pozornost in darilo, ki ste mi ga poklonili, ko sem odhajala v pokoi. Še posebej se za trud zahvaljujem Jože'u Ržeku, Marinki Anžloyar, Jožetu Godice-lju II, Riku Knezu in Bojanu Smodišu.

Vsem vam želim zdravja in sreče pri delu pa veliko delovnih uspehov.

Hvaležna Pavla Predovnik

BILO JE NEPOZABNO

Morda je kdo izmed vsakodnevnih potnikov v zgodnjih jutranjih urah 25. septembra začudeno pogledal, ko je na hrastniško postajo zapeljal in tudi ustavil poslovni vlak, vanj pa je vstopilo dvainosemdeset potnikov. Ne, ne! Niti enega poslovnega ni bilo med njimi. Ti potniki so bili izletniki tozda 1. Ze dolgo prisotna želja obiskat Hišo cvetja, videti muzej 25. maj se je tokrat uresničila.

Hitro so minevale ure vožnje do Beograda. Morda je k temu največ pripomoglo udobno potovanje, veselo razpoloženje in še kaj. Avtobusi podjetja TTG, ki so nas pričakali na železniški postaji v Beogradu, so nas odpeljali na Dedinje. Ura je bila opoldne, ko smo vstopili v Hišo svetja. Težko je opisati občutek...

Stojiš v vrsti, vrsta se pomika proti grobnici, v sebi pa čutiš neko napetost, nek čuden slovesen strah. Slednjič zagledaš belo marmorno ploščo z napisom Josip Broz-Tito 1892 — 1980 in nobene druge besede, ker te besede povedo vse, Tito je bil in bo ostal le eden.

Muzej 25. maj, kamor nas je kasneje vodila pot, je od Hiše cvetja oddaljen kakih 150 metrov, hrani pa nešteto štafetnih

palic, ki so jih mladi, kot simbol ljubezni nosili tovarišu Titu za rojstni dan. V muzeju so predmeti, ki jih je tovariš Tito dobival v dar, a sam vedno poudarjal, da ti predmeti ne pripadajo samo njemu, temveč vsemu jugoslovanskemu ljudstvu.

Organizator je načrt potovanja nadvse skrbno pripravil. Vanj je vgradil še ogled nekaterih znamenitosti Beograda.

Obisk Avale, Kalemegdana, ogled Skadarlije — in prijetno tople sončni dan se je že prevesil v večer. Zbrani pri večerji, oziroma po večerji, nismo mogli mimo pesmi, ki je bila, kot se je kmalu izkazalo, dobrodošla tudi ostalim gostom restavracije. Potem ko smo skupaj zapeli še od Vardarja pa do Triglava, smo še enkrat vstopili v avtobuse, ki so nas odpeljali na železniško postajo.

Morda je bilo v povratku domov manj razigranosti. Utrujenost in spanec sta opravila svoje, zato pa je bilo več sreče in zadovoljstva, potem ko smo prispeli domov. V veliki meri za to pa gre zahvala podjetju TTG za brežhibno organizacijo, pa tudi prijaznosti in skrbnosti vodičem.

Po pripovedi Emila Beca zapisala Mili Kobal

Še spominski posnetek pred Hišo cvetja

SODELUJTE PRI ZBIRANJU SLOVENSKE PRIPOVEDNE SLOVSTVENE FOLKLORE

V sekciji za ljudsko slovstvo pri Inštitutu za slovensko narodopisje (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti) v Ljubljani je v pripravi zbirka slovenskega slovstvenega folklornega gradiva (bajke, povedke, pravljice, smešnice, uganke, pregovori), pri kateri želimo dati prednost novemu terenskemu gradivu.

Prizadevamo si, da bi bila zbirka kolikor mogoče popolna, zato se z zaupanjem in prepričanjem, da naš klic ne bo zaman, obračamo tudi na cenjene bralce Steklarja z naslednjo prošnjo:

— prosimo in vabimo vas, da bi bajke, povedke, pravljice, smešnice, uganke, pregovore in mogoče še kaj podobnega, kar živi v vašem okolju ali zgolj le še v spominu iz mladih dni, zapisali in poslali na Inštitut za slovensko narodopisje na spodaj navedeni naslov. Veseli bomo, če se bo Arhiv slovenskih ljudskih pripovedi, uganek, pregovorov pri omenjem Inštitutu obogatil z vašim prispevkom, saj to pomeni kamenček več v mozaiku slovenske kulturne — v tem primeru slovstvene dediščine. Vaše delo bomo ustrezno citirali in na primernem mestu poudarili — kadar bo do predvidene izdaje pač prišlo.

Pri tem je treba opozoriti, da ne pridejo v poštev prepisi ali obnove iz starih zbirk ljudskih pravljič, pripovedk ipd., saj te že imamo na razpolago in jih bomo vsekakor primerno upoštevali.

— druga možnost je ta, da nam sporočite naslove ljudi, za katere veste, da je z njimi ljudsko oziroma ustno oziroma folklorno izročilo še živi. Ob priložnosti bi jih obiskali sami in njihove pripovedi posneli na magnetofonski trak.

V vsakem primeru pa prosimo, da je naveden natančen naslov pripovedovalca, njegovi rojstni podatki in poklic in prav tako naslov in omenjeni podatki zapisovalca ter kraj in datum zapisa oziroma pripovedovanja.

Zanesljivo pričakujemo vašo pošto in vas v tem tpanju prav lepo pozdravljamo.

Marija Stanonik
Inštitut za slovensko
narodopisje, ZRC SAZU,
61000 Ljubljana
Novi trg 3

PRIPIS UREDNIŠTVA

K sodelovanju vas vabimo tudi mi, in sicer, tako, da pripevke pošljete kar na naše uredništvo, saj bi tudi mi z veseljem objavili drobce iz naše Ljudske zakladnice, nato pa jih posredovali tudi inštitutu.

Takole je spretni fotograf ujel v objektiv sicer le del izletnikov potem, ko so si ogledali spomenik neznanemu junaku na Avali

Doslej več nesreč

ANALIZA POŠKODB PRI DELU od 1. 1. do 30. 9. 1982

Vsa dejanja, ki lahko preprečijo telesne poškodbe, poklicne in druge bolezni v zvezi z delom, škodljive posledice za delovno sposobnost, zdravje ali življenje delavcev, lahko v najširšem pomenu besede štejejo za varstvene ukrepe in normative s področja varstva pri delu.

Izredno pomembna je tudi naloga delavcev v delovni organizaciji, da so varnostni ukrepi načini in sredstva za odkrivanje, preprečevanje in odstranjevanje škodljivih vzrokov, ki omogočajo varno in zdravo delo delavca na delovnem mestu.

Drugače povedano, to pomeni, da so varnostni ukrepi načini in sredstva za odkrivanje, preprečevanje in odstranjevanje škodljivih vzrokov, ki omogočajo varno in zdravo delo delavca na delovnem mestu.

V obdobju od 1. 1. 1982 do 30. 9. 1982 smo v naši delovni organizaciji registrirali 128 poškodb pri delu, od katerih se jih je 14 ali 10,94 % zgodilo na poti z dela oziroma na delo. Vse poškodbe so lažjega značaja razen ene, ko je bila potrebna amputacija zadnjega članka sredinca desne roke, kar

smo prijavili tudi republiškem inšpektoratu dela.

Zbrane podatke iz tabel, ki smo jih dobili z analizo za devet mesecev v letu 1982 lahko primerjamo s podatki v enakem obdobju lanskega leta. Ugotavljamo, da je število poškodb v letu 1982 večje za 18 primerov ali 8,97 % kot v letu 1981.

Iz analize, ki je prikazana tabelarično pa lahko ugotavljamo, da se vzroki in izvori ponavljajo. To je predvsem nepravilen delovni postopek oziroma malomaren odnos do dela, neurejen delovni prostor ali delovno mesto, urezi, udarci raznih predmetov in padci poškodovanca, ker bi lahko z malo več doslednosti pri delu v veliki večini odpravili.

Ko ugotavljamo izvore zaradi katerih pride do poškodb pri delu, ne moremo mimo podatkov, da je od 128 primerov poškodb pri delu kar 90 ali 70,31 % poškodb na rokah in prstih (urezi, vbod, opekline, udarci), prav zaradi neuporabe zaščitnih rokavic, čeprav vemo, da smo v tem obdobju iz skladišča pomožnega materiala dvignili 5.513 parov zaščitnih rokavic z namenom, da delavcem zavarujemo te dele telesa.

TABELA 1

Mesec	Št. nesreč	Od tega na poti	%	1	2	3	4	5	DSSS
januar	9	3	33,33	4	2	—	1	5	1
februar	24	5	20,83	7	10	—	—	3	4
marec	13	—	—	7	4	1	—	1	—
april	18	1	5,56	7	6	—	3	2	—
maj	17	1	5,88	4	9	—	1	1	2
junij	6	2	33,33	—	2	—	—	4	—
julij	15	1	6,67	5	9	—	—	1	—
avgust	8	1	12,50	4	1	1	—	1	1
september	18	—	—	4	6	1	—	5	2
Skupaj	128	14	10,94	42	49	3	5	19	10

TABELA 2

Zap. št.	Vzrok	Št. nesreč	%
1.	Neurejen delovni prostor ali delovno mesto	27	21,09
2.	Poškodovana ali nezaščitena delovna priprava oziroma naprava	13	10,16
3.	Neuporaba osebnih zaščitnih sredstev	14	10,94
4.	Nepravilen delovni postopek	43	33,59
5.	Ostalo	31	24,22
Skupaj		128	100

TABELA 3

Zap. št.	Izvor	Št. nesreč	%
1.	Udarci raznih predmetov	30	23,44
2.	Padec poškodovanca	25	19,53
3.	Urez	41	32,03
4.	Opekline	19	14,84
5.	Tujek v oko	7	5,47
6.	Stisnina	6	4,69
Skupaj		128	100

TABELA 4

Zap. št.	Poškodovani del telesa	Št. nesreč	%
1.	Roke	49	38,28
2.	Prsti rok	27	21,09
3.	Noge	36	28,13
4.	Oko	7	5,47
5.	Glava	9	7,03
Skupaj		128	100

Služba varstva pri delu
Milan Vrabčič

Izdela samoupravnih organov

DELOVNE OBVEZNOSTI SO KRŠILI

Disciplinska komisija DO Steklarne Hrastnik je na seji, dne 4. 10. 1982 obravnavala 27 kršitev delovnih obveznosti. **TOZD ročna in polavtomatska predelava steklene mase**

Munib MURGIČ je 2-krat neopravičeno izostal z dela. Ker je delavcu že bil izrečen opomin za podobno kršitev delovnih obveznosti mu je disciplinska komisija izrekla prenehanje delovnega razmerja, pogojno za dobo 12 mesecev in 600 din pavšalne odškodnine.

Ljubimko KITANOVIČ je 3-krat neopravičeno izostal z dela. Ker mu je bil že izrečen opomin, mu je disciplinska komisija izrekla prenehanje delovnega razmerja, pogojno za dobo 12 mesecev in 900 din pavšalne odškodnine.

Zivko RANKOVIČ ni izpolnjeval delovnih obveznosti, zato mu je komisija izrekla javni opomin in 100 din pavšalne odškodnine.

Ivica Đakovč je 5-krat neopravičeno izostal z dela, zato mu je bil izrečen ukrep prenehanje delovnega razmerja in 1.500 din pavšalne odškodnine.

TOZD avtomatska predelava steklene mase

Marino PIRŠ je neopravičeno izostal z dela in se na delovnem mestu opijal ter se namenoma rezal po roki, zato mu je komisija izrekla prenehanje delovnega razmerja in 300 din pavšalne odškodnine.

Zlatimir TRAJLOVIČ je neopravičeno izostal z dela. Ker mu je komisija ta sklep preklicala nehanja delovnega razmerja pogojno za dobo 6 mesecev, zato mu je komisija ta sklep preklicala in izrekla prenehanje delovnega razmerja in 300 din pavšalne odškodnine.

Munib HUZEJROVIČ je prihajal na delo z zamudo in nedovoljeno zapuščal delovno mesto pred pretekom delovnega časa, zato mu je disciplinska komisija izrekla prenehanje delovnega razmerja, pogojno za dobo 12 mesecev in 300 din pavšalne odškodnine.

Franc KLENOVŠEK je iz delovne organizacije nesel PVC folijo, zato mu je komisija izrekla javni opomin in plačilo folije.

Lidija GRGIČ je 2-krat neopravičeno izostala z dela, zato ji je bil izrečen javni opomin in 1000 din pavšalne odškodnine.

Friderik FELICJAN je pred pretekom delovnega dne prenehal opravljati svoje delo in je razbil šipo, zato mu je komisija

izrekla javni opomin in povrnitev nastale materialne škode.

Hana ČIDIČ je poskušala iz delovne organizacije odnesti PVC folijo, zato ji je bil izrečen javni opomin.

Delovna skupnost skupnih služb

Jože JELAKOVIČ in Justina ROBIČ sta na delovnem mestu med seboj fizično obračunavala, zato je komisija tovarišu Jelakoviču izrekla denarno kazen v višini 10 % mesečne akontacije osebne dohodka in tovarišici Robič, denarno kazen v višini 5 % mesečne akontacije osebne dohodka.

Kršitelji, ki so lažje kršili delovne obveznosti

TOZD ročna in polavtomatska predelava steklene mase
Rado ORSAG, Irena KURENT.

TOZD avtomatska predelava steklene mase

Borka ODŽIČ, Toplica MATIČ, Ana KVAS, Salih JUSIČ.

Po pritožbi delavca Dejana RADOČAJA je delavski svet TOZD dekorirnice s satinirnico potrdil sklep disciplinske komisije s pripombo, da sklep velja z dnem, ko imenovani prekine bolniški stalež. Dejan RADOČAJ je na delovnem mestu trpinčil učenca osnovne šole. Imenovani je tudi neopravičeno izostal z dela in delovno organizacijo med delovnim časom zapustil na nedovoljenem izhodu. Izrečen mu je bil že javni opomin. Tokrat pa mu je komisija izrekla prenehanje delovnega razmerja in pavšalno odškodnino 300 din.

Prav tako je delavski svet TOZD avtomatska predelava steklene mase potrdil sklep disciplinske komisije, ki je bil izrečen Čedu RITOVICU, ki je malomarno opravljal svoje delo in imel nekorekten odnos do predpostavljenega. Izrečen mu je bil ukrep razporeditve na dela in naloge delavca na kanalu za dobo 6 mesecev.

Tudi delavski svet TOZD ročna in polavtomatska predelava steklene mase je potrdil sklep disciplinske komisije, ki je bil izrečen Samiru BOJKIČU. Imenovani je v vinjenem stanju v samskem domu povzročil materialno škodo, zato mu je disciplinska komisija preklicala pogojno izrečeni ukrep prenehanja delovnega razmerja in mu izrekla prenehanje delovnega razmerja.

Podatke zbrala Jelka Urbajs
Predsednik komisije
Edi Gorenšek

Samoupravna delavska kontrola DO

Samoupravna delavska kontrola DO je na 7. seji, dne 12. 10. 1982 obravnavala:

Priprave za Inventuro 1982 so že stekle

Imenovane so že vse popisne komisije, ki že sestavljajo svoje načrte dela.

Samoupravni sporazumi o delitvi skupno ustvarjenega deviznega prihodka se ne izvajajo

Ker je samoupravna delavska kontrola DO ugotovila, da se sporazumi, ki so sklenjeni z de-

lovničimi organizacijami s katerimi skupno nastopamo na tujem tržišču, ne izvajajo, je na to opozorila komercialno službo in jo zadolžila, da pripravi obrazložitev s katerimi delovnimi organizacijami imamo sklenjene zgoraj imenovane sporazume in zakaj se ne izvajajo.

Nekatera razpoložljiva sredstva za kilometrine, reklamo, prevozne in reprezentančne stroške ter stroške del po pogodbi so posamezne temeljne organizacije in delovna skupnost prekoračili

Kako bolni smo letos v resnici

Bolniški stalež v naši občini znova v porastu. Presežena razpoložljiva sredstva za zdravstveno varstvo. Zavest zaposlenih potrebno okrepiti. Sprejeti zaključki terjajo tesno sodelovanje vseh odgovornih in seveda učinkovito ukrepanje.

26. oktobra je bil na pobudo s posveta poslovnih organov OZD in skupnosti in na podlagi sklepov 6. seje OK ZKS Hrastnik organiziran tematski razgovor o problematiki bolniškega staleža v OZD in skupnostih naše občine.

Razgovora so se udeležili predstavniki občinske zdravstvene skupnosti, tozda zdravstveni dom Hrastnik, predstavniki družbenopolitičnih organizacij in strokovni delavci za socialno področje in službe varstva pri delu v delovnih organizacijah. Podoben sestanek je bil že leta 1979, ko je bil bolniški stalež tudi sorazmerno visok in je potem v naslednjih dveh letih padel, sedaj pa je spet v bistvenem porastu.

Zaskrbljujoči podatki

Dejstvo je, da ta porast pomeni tudi bistven presežek sredstev, ki so na razpolago za zdravstveno varstvo občanov in s računa, da bo znašal primanjkljaj v zdravstvu do konca letošnjega leta kar okrog 1 milijardo (starih) din.

Predvideva pa se, da bo do konca leta ta primanjkljaj še večji.

V primerjavi z minulimi leti se postavlja vprašanje: kako bolni smo letos v resnici in ali smo res bolj bolni kot na primer lani? Od leta 1977 so v občini znašali izostanki zaradi bolniškega staleža:

leta 1977 6,9 %,
leta 1978 7,6 %,
leta 1979 8,0 %,
leta 1980—1981 od 6,6 do 6,7 %.

V prvem polletju 1982 pa je stalež narasel v občini na 7,8 %. Za primerjavo: v Trbovljah znaša odstotek bolniškega staleža le 5,9 %, v Zagorju pa 5,4 %. V prvem polletju letošnjega leta pa je naša občina v slovenskem merilu tudi med prvimi desetimi občinami.

Ce ob tem natresemo še nekaj števil; podanih v uvodni obrazložitvi na posvetu: bistveno naraščanje sredstev za nadomestila v primeru bolniškega staleža, če gre za nesreče pri delu, kar potrjuje, da so le-te v porastu, hitrejša naraščanja staleža nad 30 dni in bolniške zaradi nege družinskega člana, koriščenje bolnišničnih zmogljivosti je za 10 do 20 % večje od lanskega, veliko pove

tudi podatek, da je bilo v prvih devetih mesecih letošnjega leta samo v splošnih ambulantah pregledanih 35.074 ljudi.

Kako s sredstvi v prihodnjem letu

Takšen zaskrbljujoč položaj postavlja tudi povsem resno vprašanje: kako vnaprej zagotoviti sredstva, če že samo za letošnje leto ugotavljamo, da lahko računamo na izredno velik primanjkljaj. Ugotovljeno je bilo, da so možnosti zelo omejene: merila za solidarnost so zaostrena, na bistveno prelivanje sredstev v regiji ne moremo računati, v okviru Revirjev pa so sredstva za solidarnost minimalna. V letu 1983 tudi ne bo mogoče iskati rešitve v bistveno povečani stopnji, ker bo le-ta usmerjena z resolucijo. Eden od odgovorov je bil podan v smeri uveljavljanja svobodne menjave dela z združenim delom, za npr. rizične populacije.

Tudi stalež v Steklarni Hrastnik je znova v porastu

Razprave in analize, ki so jih podali predstavniki zdravstvenega doma in delovnih organizacij so nakazovale zelo podobne in tudi znane ugotovitve.

Naj glede na izkušnje in položaj v naši delovni organizaciji postavimo samo nekatera vprašanja in dejavnike, ki imajo svoj vpliv na bolniški stalež.

V Steklarni Hrastnik določen odstotek bolniškega staleža pogujejo obstoječi pogoji dela, specifična delovna mesta v ročni, polavtomatski in avtomatski predelavi steklene mase. Bistvena je tudi struktura zaposlenih, saj opažamo med ne kvalificiranimi in polkvalificiranimi delavci dosti večji stalež, kot v temeljnih organizacijah, kjer prevladujejo KV in VK delavci. Tu je tudi delež 50 % zaposlenih žena, pri čemer mislimo na delež bolniške za nego in spremstvo, čas nosečnosti in porodniškega dopusta.

Ne da se zanikati, da nismo v smeri prizadevanj za izboljšanje tudi marsikaj storili: doseženi so bili premiki pri izboljševanju delovnih pogojev, reševanju stanovanjskih in življenjskih razmer delavcev, da smo naredili že prve konkretne premike za bolj kvali-

tetno in organizirano zaposlovanje itd.

Uvedena je bila celo denarna stimulacija za nekorisčenje bolniškega staleža, saj smo bili v lanskem letu v položaju, ko se zaradi velike bolniške proizvodnje niti ne bi mogla normalno odvijati, če ne bi na nek način zagotovili prisotnosti delavcev na delovnih mestih. Nekajmesečni efekt tega ukrepa je bil zelo velik, saj je stalež padel v nekaterih delovnih sredinah tudi za 10 %. Za sedanjí položaj pa ugotavljamo spet porast bolniškega staleža, saj septembra dosega letos najvišji nivo — 11,11 % (lanski september 7,8 %). Torej kljub prej naštetim ukrepom, izboljšanjem in napredku bolniški stalež in kot ugotavljamo, tudi nesreče pri delu, še nadalje naraščajo.

Zavest delavcev v krizi?

Prisotni so se strinjali, da je potrebno spremeniti oziroma poostriiti odnos do koriščenja bolniškega staleža, kar seveda ne pomeni, da naj bi to okrnilo tudi pravice realno bolnih. Potrebno bo še tesnejše sodelovanje med zdravstvom in združenim delom.

Gre pa seveda tudi za naslednje:

— da se poostri nadzor nad koriščenjem bolniškega staleža. Z individualnim spremljanjem primerov delavcev, ki stalež koristijo, naj se ugotovi in preanalizira tiste, pri katerih je stalež pogost ali se celo sistematično ponavlja v določenih presledkih. Pri tem naj bi po zaključkih s tega posveta odigrala svojo vlogo tudi samoupravna delavska kontrola.

— Nespoštovanje zdravniških navodil oziroma zloraba odsotnosti z dela je v novem zakonu o delovnih razmerjih opredeljeno kot kršitev, za katero se lahko izreče ukrep prenehanja delovnega razmerja.

— Bistveno je tudi spoštovanje samoupravnega sporazuma o pogojih in načinu zdravstvenega varstva izven območja samoupravne, interesne zdravstvene skupnosti zdravstvenega zavarovanja, ki ji delavec pripada. Gre namreč zato, da mora biti naša zdravstvena organizacija obveščena v roku 3 dni, če je delavec koristil bolniški stalež v drugi zdravstveni skupnosti.

— Gre tudi za ustrezno opredelitev nekaterih vprašanj v samoupravnih aktih oziroma spoštovanje in izvajanje le-teh. Delavec, ki je podal napačne podatke oziroma je le-te zamlčal, naj za tako kršitev tudi ustrezno odgovarja.

— Potrebna bo tudi opredelitev

posameznih primerov, za koriščenje bolniškega staleža zaradi nege otroka. Vprašljiva je upravičenost staleža delavke, ki ima sicer še kako drugače možnost urejenega varstva doma.

Ne moremo pa mimo dejstva in takšna ugotovitev je bila podana tudi na tem posvetu, da je odločujoča zavest in morala ljudi — tudi in predvsem na področju vprašanja bolniškega staleža, kjer lahko celo ugotavljamo določeno krizo, neodgovorno ravnanje posameznikov in lažno solidarnost ostalih sodelavcev tudi do prenekaterega vprašljivega bolniškega staleža, ko se pričakuje, da naj takšne primere ugotavljajo in odkrivajo le posamezne odgovorne službe, večina pa pri tem stoji ob strani, ne zavedajoč se, da gre za naš skupen jutri, za naša skupna sredstva, naše delo in napore.

Zaključki

Zaključki s tega posveta bodo posredovani vsem nosilcem akcije na tem področju, katere pobudnik bodo organizacije sindikata. V sestavku pa naj opozorimo na nekatere bistvenejše:

1. Za ukrepanje in zmanjševanje bolniškega staleža je potrebno aktivirati družbenopolitične organizacije, pobudnik akcije bo organizacija sindikata.

2. Krepitev zavesti delavcev v zvezi z odnosom delavcev do bolniškega staleža. Pri tem je potrebno vzpostaviti neposreden stik z delavci, jih obveščati, podrobneje seznaniti s problemom. Ob tem je treba graditi tudi na večji odgovornosti, obveščenosti in ravnanju vseh nad rejenih delavcev.

3. Svojo vlogo morajo odigrati tudi kadrovske in socialne službe.

4. Poenotiti je potrebno kriterije za zdravstveno organizacijo, uveljaviti svobodno menjavo dela z OZD izven prispevne stopnje.

5. Poostriiti kontrolo nad bolniškim staležem.

6. Poglobiti medsebojno povezavo med odgovornimi dejavniki: družbenopolitične organizacije, združeno delo, zdravstvo, v skupnem cilju — izvrševati naloge in ukrepe za zmanjševanje bolniškega staleža.

7. Konkretnije izvajanje nalog na področju boja proti alkoholizmu.

8. Objavljanje delavcev, ki so v bolniškem staležu.

9. Večji premiki na področju nagrajevanja pri delu.

Po zapisnikih z razgovora pripravila:

Referent za socialno delo

(Nadaljevanje s 6. strani)

SDK Trbovlje je podala obvestilo s katerim nas opozarjajo na prekoračitve stroškov. V razpravi je bilo izoblikovano mnenje, da se zavedamo, da se moramo ravnati po določenih Družbenega dogovora, vendar ima naša DO na voljo malo sredstev, kajti tudi v preteklem obdobju nismo teh sredstev koristili veliko, po predpisih pa so se ta sredstva še zmanjšala. Mislimo, da stroški v primerjavi z realizacijo proizvodnje 200 starih milijard letno, niso tako visoki. Tudi v primerjavi z ostalimi udeleženci v podsku-

pini nimamo veliko stroškov. Kljub temu pa je Samoupravna delavska kontrola DO opozorila porabnike sredstev za kilometrine, reklamo, prevozne in reprezentančne stroške ter stroške del po pogodbi, da sredstva, ki so prekoračila planirano vrednost za osem mesecev, do konca leta uokvirijo z Družbenim dogovorom. Vse stroške, ki pa so že prekoračili vrednost, planirano za leto 1982, pa koristijo čimbolj racionalno.

Po zapisniku pripravila
Jelka Urbajs

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega brata

JOŽETA STOPINŠKA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, mu darovali cvetje in vence in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Lepa hvala govorniku, moškemu pevskega zboru in godbi na pihala Svobode II za žalostinke in poslovljne besede. Posebno se zahvaljujem TOZD energetika s ključavničarsko delavnico in sindikalni organizaciji DO Steklarne Hrastnik.

Najlepša hvala tudi stanovalcem samskega doma za materialno pomoč.

Vsi njegovi

Oktober - mesec požarne varnosti

Nenehen tehnični napredek in stalen gospodarski vzpon prinašata s seboj tudi mnogo nevarnosti, zato ugotavljamo tudi številne požare z ogromnimi škodami in tudi s človeškimi izgubami, tako doma kot po svetu. Pri tem pa se še vse premalo zavedamo, da mora tudi varstvo pred požarom slediti vsem oblikam družbenega razvoja. Zavedati se moramo, da si sodobne tehnologije ne moremo predstavljati brez uporabe vnetljivih, lahko vnetljivih, eksplozivnih, strupenih in drugih nevarnih snovi. Uporaba teh snovi in sodobna urbanizacija z visokimi stavbami, velika uporaba plina ter kopičenje velikih materialnih dobrin in ljudi v velikih objektih čedalje bolj povečujejo stopnjo ogroženosti zaradi požarov in zahtevajo nenehno skrb za ustrezne varnostne ukrepe.

Nedvomno sodobni razvoj terja, da se naselja še bolj razširijo, ne le po širini, temveč tudi po višini. Toda vprašanje je, ali takšen razvoj naselij spremljajo tudi ustrezni ukrepi zaščite pred morebitnimi požari in drugimi nesrečami. Tu so predvsem mišljeni požarno varni gradbeni materiali in nadomestna stopnišča.

V naši samoupravni socialistični družbi bomo lahko dosegali potrebne in ustrezne rezultate pri stopnjevanju požarni varnosti le, če bomo omogočili in skrbeli za nenehno kroženje splošnega znanja o požarni varnosti v okviru

starši—otroci—šola—organizacija združenega dela—starši, in v ta okvir nenehno vključevali mladino, kot poznejše delavce starše in občane.

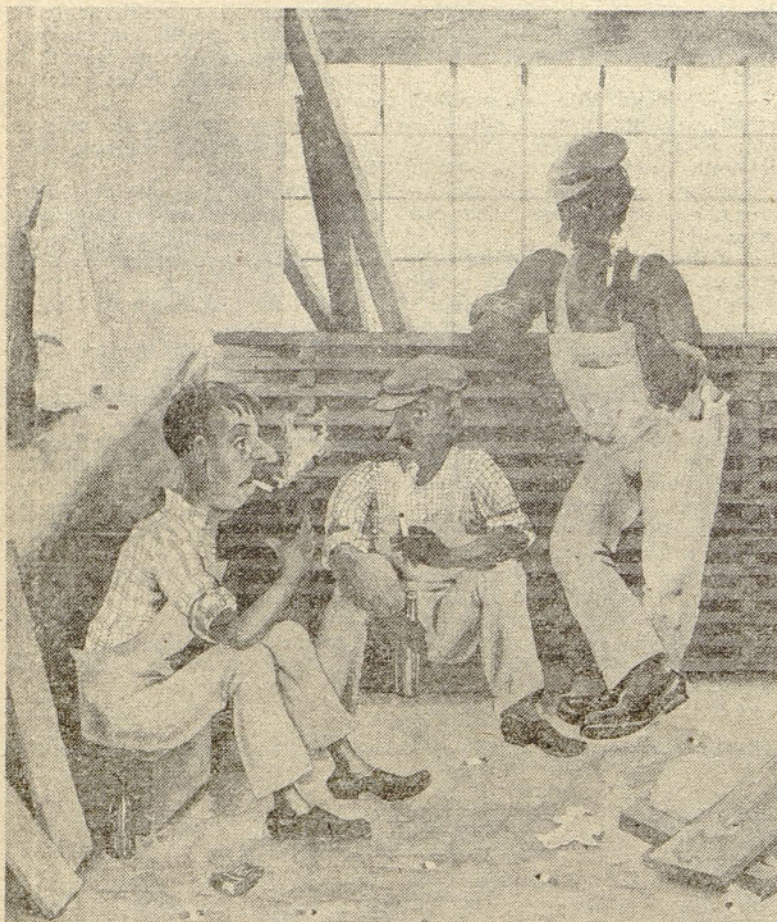
To začetno znanje bi morale dopolnjevati pri svojih učencih, dijakih osnovne in srednje šole v obsegu znanja, ki bo potrebno bodočemu delavcu v organizaciji združenega dela. Tako pridobljeno znanje pa spet mora nenehno krožiti v družini na otroke, na drugi strani pa na občane, kajti ne smemo prezreti, da je prav požarno varstvo izredno pomemben del družbene samozaščite in obrambne sposobnosti.

Posebno pozornost pa je treba posvetiti sodobni tehnični opremljenosti, ki naj bi se nenehno krepi v skladu z razvojem industrije in občine ter na podlagi temu izdelanimi programi.

Zaradi navedenega naj bo naloge IGD DO Steklarne Hrastnik, da še nadalje posveča vso skrb strokovnemu usposabljanju gasilskih kadrov, kot izvajalcem ob morebitnih nesrečah in profesionalizaciji gasilcev. Posvečati vso skrb nabavi sodobne težke gasilske mehanizacije (avtocisterne, kombinirani voz, lestve). Nabavi zaščitne opreme gasilcem-reševalcem (ognjeodporne obleke, dihalne aparate), osebne opreme, skupne opreme ter kemičnih gasilnih sredstev.

SVD

Milan Vrabec

**LE ČIKAJ, ČIKAJ, DA SE VNAME LES!
NAMESTO DELA BO V TOVARNI KRES...**

Iz novega zakona o stanovanjskih razmerjih

Konec septembra je skupščina SR Slovenije sprejela nov zakon o stanovanjskih razmerjih (objavljen v uradnem listu SRS št. 35 z dne 11. oktobra 1982). Zakon začne veljati 11. novembra letos in z njegovo uveljavitvijo preneha veljati dosedanji zakon o stanovanjskih razmerjih iz leta 1974.

Novi zakon prinaša nekatere spremembe in novosti, s katerimi bi želeli seznaniti tudi naše delavce, zato bomo temu zakonu v tej in naslednji številki Steklarja namenili nekaj prostora.

Za stanovanje se šteje skupina prostorov, namenjenih za stanovanje, ki so praviloma gradbena celota in imajo poseben vhod. Po zakonu pa se za stanovanje štejejo: prostori za začasno bivanje, na primer na gradbiščih, samski, dijaški, študentski domovi in domovi za ostarele občane, kakor tudi prostori, ki so v skladu z zakonom opredeljeni kot prostori, ki se v sezoni ali od časa do časa uporabljajo za počitek in oddih.

Imetniku stanovanjske pravice, ki se je nastanil v domu za ostarele občane, lahko stanodajalec odpove stanovanjsko razmerje, če je imetnik stanovanjske pravice pisмено izjavil, da se je nastanil v domu z namenom stalnega bivanja in če s to izjavo soglašata pristojni organ skupnosti socialnega skrbstva in pristojni organ doma za ostarele, v katerem se je nastanil. Če pa imetnik stanovanjske pravice preklic izjavo, mu je stanodajalec dolžan v enem letu od dneva prejema preklica izjave priskrbeti primerno stanovanje.

Pravice do stanovanj so različne. Novi zakon razlikuje med tistimi, ki so imetniki stanovanjske pravice in tistimi, ki so imetniki pravice do uporabe stanovanja. Stanovanjsko pravico je namreč mogoče pridobiti na družbenem stanovanju, pravico do uporabe stanovanja pa na stanovanju, ki je v zasebni lasti.

Poleg imetnika stanovanjske pravice opredeljuje zakon še dve kategoriji: uporabnike stanovanja in stanovalce.

Za uporabnike se štejejo še: konec, otroci, posvojenci, starši, posojitelji imetnika stanovanjske pravice ali njegovega zakonca, tisti, ki jih je imetnik stanovanjske pravice dolžan vzdrževati po zakonu in tisti, ki najmanj dve leti živijo z imetnikom stanovanj-

ske pravice v ekonomski skupnosti.

Tem uporabnikom dodaja novi zakon še enega: za uporabnika se namreč šteje tudi oseba, katere dalj časa trajajoča življenjska skupnost z imetnikom stanovanjske pravice ima po zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih enake pravne posledice kot zakonska zveza.

Za sostanovalce pa se poleg uporabnikov stanovanja štejejo tudi druge osebe, ki stalno stanujejo z imetnikom stanovanjske pravice: podstanovalci in člani njihovega družinskega gospodinjstva, ki z njim stanujejo.

Stanodajalci so: delavci v organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih, delovni ljudje, občani in stanovalci v samoupravnih interesnih stanovanjskih skupnostih, družbenopolitičnih skupnostih in druge pravne osebe, ki so pridobile pravico razpolagati s stanovanjem.

Pravico dajati stanovanje v uporabo drugemu občanu imajo tudi občani, ki so lastniki družinske stanovanjske hiše ali stanovanja kot posameznega dela stavbe.

Občan sme imeti stanovanjsko pravico le na enem stanovanju. Kdor uporablja več stanovanj, mora v 30 dneh, odkar je pridobil stanovanjsko pravico oziroma začel uporabljati več stanovanj, sporočiti za stanovanjske zadeve pristojnemu občinskemu organu, na katerem stanovanju bo obdržal stanovanjsko pravico.

Če oseba tega ne sporoči, odloči o tem, katero stanovanje bo uporabljal, stanovanjski organ, ki določi tudi rok, v katerem je potrebno izprazniti druga stanovanja.

Zahtevo po izpraznitvi stanovanja lahko poda pri stanovanjskem organu tudi krajevna in stanovanjska skupnost in vsakdo, ki ima pri taki izpraznitvi pravni interes.

Tudi, če skleneta dva imetnika stanovanjske pravice zakonsko zvezo, morata v roku 30 dni pristojnemu stanovanjskemu organu sporočiti, na katerem stanovanju bo eden izmed njiju obdržal oziroma pridobil stanovanjsko pravico. Oba zakonca pa lahko obdržita stanovanjsko pravico na svojih stanovanjih, če sta obe stanovanji neprimerni za njuno skupno bivanje.

(Se nadaljuje)

ZAHVALA

Kruta usoda nam je vzela iz doma našega predobrega moža, ata, sina, tasia in starega ata

FRANCA KLENOVŠKA-CENETA

Iskreno se zahvaljujemo kolektivu Steklarne Hrastnik, govorniku, gošči in pevcem za spremstvo na njegovi zadnji poti.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sodelavkam in sodelavcem, številnim prijateljem in športnikom, ki so zasuli njegov prerani grob z venci in cvetjem ter vsem vam, ki ste ga na njegovi zadnji poti spremili v tako velikem številu in nam v teh težkih urah stali ob strani.

Globoko užaloščeni:

žena Ana, hči Renata z družino, hči Petra in mama Erna

Novo v knjižnici Hrastnik

Tokrat se je na naših knjižnih policah pojavilo kar precej novitet, tako da bo kar težko izbrati najbolj zanimive. Pa poskusimo!

Najprej je tu knjiga Vojmira Šobajča JUDJE IN IZRAEL, ki je že zaradi aktualne teme, ki jo obravnava, vredna vse naše pozornosti. Zadnjih nekaj mesecev, podobno kot že večkrat po letu 1947, so pogledi svetovne javnosti znova uprti proti območju Bližnjega vzhoda, proti prizorišču nove izraelsko-arabske vojne, najdaljše in najbolj krvave doslej, z največ žrtvami nad nemočnim civilnim prebivalstvom, spopada, ki je prinesel novo zamgoslavje izraelskega orožja in na drugi strani veliko tragedijo pregnanih Palestincev, ki so jih v najtežjih trenutkih pustili na cedilu domača vsi arabski zavezniki. Kako je to mogoče? Od kod majhni izraelski državi tolikšna moč? Kaj jo žene v nove in nove pohode proti arabskim sosedom, ki še nikoli v zgodovini niso bili tako nesložni?

Obsežno publicistično delo Vojmira Šobajča Judje in Izrael daje odgovor na ta in še mnoga druga zapletena vprašanja, ki si jih danes zastavljamo kot zgroženi, nemočni opazovalci. Kolikor seveda ne more dati vseh odgovorov, pa knjiga razkriva ozadje prastarih trenj in sporov, zunanjih interesov, pritiskov in vmešavanj, kar vse lahko pozornemu bralcu pomaga, da si sam ustvari celovito podobo dogodkov v tem delu sveta.

S tem namenom je avtor najprej segel v davno preteklost, k izvoru in biblični zgodovini Judov, spregovoril o obdobju grške in rimske prevlade v Palestini ter o več valovih razseljevanja Judov po vsem svetu v naslednjih stoletjih. V nadaljevanju je opisal še razvoj sionističnega gibanja, nastajanje Izraela in izraelsko-arabske vojne, izraelske politične skupine ter še posebej poglobljene notranje in zunanje politične probleme sodobnega Izraela. Čeprav je Šobajč v uvodu in še pozneje večkrat poudaril, da ni zgodovinar in da njegovo delo nima znanstvene veljave, je več kot očitno, da je izvrsten poznavalec zgodovine in razmer na Bližnjem vzhodu. Knjiga je še toliko pomembnejša in zanimivejša, ker je delo domačega avtorja.

Z romanom ŽIVI IN POMNI smo dobili v slovenskem prevodu pomembno delo sovjetskega pisatelja Valentina Rasputina. Pisatelj, ki živi v rodnem Irkutsku, je s svojo stvarno in umetniško prepričljivo pripovedjo zaslovel tudi izven meja SZ. Njegova dela prevajajo v jezike vzhodnoevropskih držav, njegove knjige so izšle tudi v Franciji, ZR Nemčiji in Švici. Po mnenju večine kritikov je prav z romanom »Živi in pomni« postala pomembno ime v sodobni sovjetski književnosti.

Roman pripoveduje zgodbo o sovjetskem vojaku Andreju, ki je dežentiral iz bolnišnice, čeprav se je vse dotlej, dela tri leta in pol, pogumno bojeval na fronti. Njegova vrnitev v sibirsko vas nad reko Angaro je nenavadna, vendar ni ušel iz strahopetnosti, am-

pak zaradi ljubezni. Za njegovo skrivnost dolgo časa ve samo njegova žena Nastjona, ki niti za hip ne pomisli, da mu v breizhodnem položaju ne bi stala zvesto ob strani, saj je to njen mož in ga ima rada. V skrivališču doživi njuna ljubezen najvišji vzpon, vendar je prav v njej že tudi kal tragičnega razpleta.

Roman je silovita pripoved o Andreju in Nastjoni, življenju in ljudeh sirske vasi med vojno, o vojni, življenju in smrti. Vse je napisano prepričljivo, stvarno, močno in v mirnem, a intenzivnem tonu, brez najmanjših tendenc po črno-belem upodabljanju življenja in družbenih tokov. Največji Rasputinov uspeh v tem delu je podoba glavne junakinje, čudovito čiste, preproste in neomajne, polne vdanosti, zaupanja, požrtvovalnosti in ljubezni, njena tragedija pa je v tem, da silne življenjske preizkušnje presegajo njeno moč. Avtor je v nekem pogovoru rekel, da bi jo šel iskat na konec sveta in se z njo oženil, čebi le vedel, da živi.

Se na eno knjigo bi vas radi opozorili: na kriminalko z naslovom GOSTISČE HIBISCUS. Delo sta napisala dva avtorja: Pierre Boileau in Thomas Narcejac, zanimiv pisateljski par, pri čemer velja omeniti, da je Boileau po stroki filozof, kar daje njunim delom poseben pečat. Predvsem sta oba Francoza zaslovela kot soavtorja svojevrstnih kriminalnih romanov, ki v prvi vrsti temeljijo na psiholoških osnovah oziroma na dobrem poznavanju skritih notranjih vzgibov, ki so bodisi spodbuda bodisi posledica zločinov, ki jih opisujeta. Njuni romani so doživeli že številne prevode in filmske priredbe: med drugim so zbudili zanimanje tudi takšnih režiserjev, kot sta velika mojstra Clouzot in Hitchcock.

Prizorišče pričujočega romana je imenito gostišče Hibiscus nekje na mondeni Azurni obali. Tam preživljajo svoja zadnja leta premožni upokojenci in rentarji v vsem razkošju in udobju, ki jim ga zagotavljajo zajetni bančni računi. V ta bogato plačani mir pa se nenadoma naseli nemir: bogataši so začeli drug za drugim umirati, navidezno naravne smrti, saj ni bilo mogoče odkriti, kdo izmed prebivalcev razkošnega penziona bi utegnil biti morilec. V Hibiscusu narašča napetost, ki jo pisatelja stopnjujeta ne le z opisovanjem skrivnostnih dogodkov, ki vznemirjajo bogate upokojence, ampak tudi s poglobljanjem v mišljenje in čustvovanje teh osemdesetletnikov obeh spolov, ki jih tarejo najrazličnejše bolezni in skrbi, znajo pa se tudi imenitno kratkočasiti in si izpovedovati ljubezen. Kot se za dobro kriminalko spodobi, se šele na koncu pojasni, zakaj so umirali bogati starčki in starke: na drugi svet jim je pomagala glavna medicinska sestra, ki so jo podkupili neučakani dediči in sorodniki.

Marija Vučetič

Najcenejše knjige

Tako kot vsako leto bo Prešernova družba tudi letos ob obletnici rojstva dr. Franceta Prešerna izdala svojo »REDNO LETNO KNJIŽNO ZBIRKO«, ki jo v množični nakladi dvajset tisoč izvodov po zares dostopni ceni prejmejo člani in drugi naročniki — bralci Prešernove družbe:

1. Prešernov koledar za leto 1983 (z barvnimi reprodukcijami odličnega slovenskega slikarja Nikolaja Omerze in raznovrstnimi drugimi zanimivostmi)
2. Polona Škrinjar: PAVLA, povest
3. Miran Ogrin: PO STOPINJAH ALEKSANDRA VELIKEGA, potopis
4. Živojin Gavrilović: IGMANCI, roman
5. Mira Ružić: BITI ALI NE BITI, knjiga proti onesnaževanju in za varstvo okolja
6. Aleksander Cordell: MORTYMERJEVI, roman — *nagradna knjiga* — (brezplačno jo prejmejo člani Prešernove družbe, ki so poravnali članarino do 30. 6. 1982).

Cena vseh šestih, v platno vezanih knjig je 850 dinarjev (z nagradno knjigo) oziroma 700 dinarjev (brez nagradne knjige). Cena vseh šestih knjig v mehki (broširani) vezavi pa je 500 dinarjev (z nagradno knjigo) oziroma 400 dinarjev (brez nagradne knjige).

Vsem, ki »Prešernove zbirke« še niste naročili pri poverjeniku Prešernove družbe ali v knjigarni, priporočamo, da to čimprej storite, lahko tudi s spodnjo naročilnico.

NAROČILNICA

Naročam letno knjižno zbirko Prešernove družbe s Prešernovim koledarjem 1983:

1. vezano v platno — z nagradno knjigo	850 din
2. vezano v platno — brez nagradne knjige	700 din
3. broširano — z nagradno knjigo	500 din
4. broširano — brez nagradne knjige	400 din

Knjige mi pošljite na naslov:

Naročnino bom poravnal

- a) po povzetju
- b) v zaporednih mesečnih obrokih po najmanj 200 din

Datum:

Podpis:

Naročilnico izpolnite, odrežite in pošljite na naslov:

Prešernova založba, Ljubljana, Borsetova 27.

OBVESTILO

Krajanom Krajevne skupnosti Hrastnik Spodnji del, Podkraj, Krnice — Šavna peč in Dol pri Hrastniku

Na podlagi večkratnih razgovorov na Oddelku za notranje zadeve Skupščine občine Hrastnik, Avtobusnim podjetjem Izletnik Celje in Krajevno skupnostjo Hrastnik — Spodnji del, za ureditev avtobusnih prevozov, na relaciji Železniška postaja—Dol in obratno, smo prejeli od avtobusnega podjetja Izletnik Celje dopis naslednje vsebine:

Krajani spodnjega dela Hrastnika, lahko koristijo mesečne vozovnice na relaciji Železniška postaja—Dol in obratno za ceno 22 din za obe smeri. Mesečne vozovnice izdaja poslovalnica Izletnik pri Krizišču.

Mesečne vozovnice se dvignejo za najmanj 5 voženj za obe smeri. Če se ne koristijo v določenem mesecu se lahko prenesejo na drugi mesec.

Vozovnice veljajo samo za prevoznništvo Izletnik Celje.

Vse nadaljnje informacije prejmete v poslovalnici Izletnik pri Krizišču ali na sedežu krajevne skupnosti Hrastnik — Spodnji del v gradu — bivša uprava Steklarne Hrastnik.

Tajništvo krajevne skupnosti
Hrastnik — Spodnji del

Kdaj in kako do pokojnine

V kratkih izvlečkih iz Statuta invalidskega in pokojninskega zavarovanja si danes še pogledimo nekaj določil, v zvezi z delovno zmožnostjo delovnih invalidov ter pogoje za invalidsko pokojnino.

57. člen

Drugo ustrezno delo so dela in naloge, ki jih je delovni invalid zmožen opravljati določen delovni čas, primeren preostali delovni zmožnosti, z normalnim delovnim učinkom in delovnim naporom, ki ne poslabša njegove invalidnosti.

Preostala delovna zmožnost za drugo ustrezno delo je podana, če lahko delovni invalid brez poklicne rehabilitacije opravlja drugo ustrezno delo najmanj polovico polnega delovnega časa, ali če se s poklicno rehabilitacijo lahko u-sposobi, da ga opravlja poln delovni čas.

Pri ugotavljanju drugega ustreznega dela je treba upoštevati strokovno in splošno izobrazbo, delovne izkušnje in osebne lastnosti delovnega invalida.

2. Invalidska pokojnina

A. POGOJI ZA INVALIDSKO POKOJNINO

a) Splošni pogoji

58. člen

Pravico do invalidske pokojnine pridobi zavarovanec, ki postane:

1. Invalid I. kategorije invalidnosti;

2. invalid III. kategorije invalidnosti, nezmožen za svoje delo in brez poprejšnje poklicne rehabilitacije nezmožen tudi za drugo ustrezno delo, ki mu ni zagotovljena poklicna rehabilitacija;

3. invalid II. in III. kategorije invalidnosti, brez poprejšnje poklicne rehabilitacije zmožen za drugo ustrezno delo, ki mu ni zagotovljena ustrezna zaposlitev, ker je star nad 60 let (moški) oziroma nad 55 let (ženska);

4. vojaški vojni invalid od I. do VI. skupine, ki ne more več opravljati svojega dela nad polovico polnega delovnega časa, ne glede na to, ali izpolnjuje pogoje za poklicno rehabilitacijo oziroma zaposlitev.

59. člen

Zavarovancu iz 4. točke 58. člena tega statuta se prizna na njegovo zahtevo namesto invalidske pokojnine pravica do poklicne rehabilitacije oziroma zaposlitve, če izpolnjuje za to pogoje, predpisane za druge zavarovance-invalidce.

b) Pogoji v primeru bolezni ali poškodbe izven dela

60. člen

Če je invalidnost posledica bolezni ali poškodbe izven dela, pridobi zavarovanec pravico do invalidske pokojnine:

1. Če so pri njem z dopolnjeno pokojninsko dobo krite najmanj tri četrtine razdobja od dopolnitve najmanj 20 let starosti do invalidnosti (delovna leta) ali

2. če so pri njem z dopolnjeno pokojninsko dobo krije manj kot

tri četrtine, vendar najmanj ena tretjina delovnih let, s pogojem, da je imel pred invalidnostjo izpolnjeno tudi gostoto zavarovalne dobe (četrti odstavek 27. člena).

Ne glede na določbe prejšnjega odstavka pridobi pravico do invalidske pokojnine:

1. Zavarovanec, ki je postal invalid pred dopolnjenim 21. letom starosti, če je bil na dan, ko je postal invalid, zavarovan in je imel vsaj 9 mesecev zavarovalne dobe;

2. zavarovanec, ki je postal invalid pred dopolnjenim 30. letom starosti in je z rednim šolanjem po dopolnjenem 20. letu starosti pridobil strokovno izobrazbo kvalificiranega delavca oziroma srednjo ali višjo strokovno izobrazbo in je opravljal dela in naloge, ki so ustrezale pridobljeni strokovni izobrazbi, ne izpolnjujejo pa pogojev iz prvega odstavka tega člena, če je bil zavarovan najmanj eno leto in bil dan, ko je postal invalid v delovnem razmerju oziroma je bil obvezno zavarovan na kakšni drugi podlagi;

3. zavarovanec, ki redno dela manj kot poln delovni čas, če je pri njem z dopolnjeno pokojninsko dobo krita najmanj ena tretjina delovnih let s pogojem, da je imel v zadnjih 3 letih pred invalidnostjo vsaj 18 mesecev zavarovalne dobe.

61. člen

Z delovnimi leti v smislu 60. člena je mišljeno število polnih let v razdobju od dneva, ko je zavarovanec dopolnil starost 20 let, do dneva, ko je postal invalid.

Zavarovancu, ki se je po dopolnjenem 20. letu starosti redno šolal in si je s takim šolanjem pridobil višjo ali visoko strokovno izobrazbo, se upošteva čas šolanja, tako da se tistemu, ki je pridobil višjo strokovno izobrazbo, štejejo delovna leta od dopolnjenega 23. leta starosti, tistemu, ki je pridobil visoko strokovno izobrazbo, pa od dopolnjenega 26. leta starosti do takrat, ko je postal invalid.

62. člen

Pri računanju razdobja zadnjih 5 oziroma 10 let pred invalidnostjo, v katerem mora imeti zavarovanec določeno zavarovalno dobo v smislu 2. točke prvega odstavka 60. člena tega statuta, se ne štejejo obdobja, ko zavarovanec ni bil v zavarovanju, pa je:

1. dobival starostno ali invalidsko pokojnino;

2. dobival oskrbnino v zvezi s poklicno rehabilitacijo aličasno nadomestilo v zvezi s pravico do zaposlitve po tem statutu;

3. bil prijavljen skupnosti za zaposlovanje, kateri se je prijavil v 30 dneh po prenehanju delovnega razmerja. V tem primeru se za vsako posamezno prekinitev zavarovanja podaljša 5 oziroma 10-letno razdobje nazaj največ za dve leti;

4. služil v JLA vojaški rok ali bil na vojaških vajah ali udeleženeč ljudskega odpora;

5. prekinil delovno razmerje zaradi nege svojega do 15 let starega otroka ali starejšega otroka,

ki m uje bila zaradi nezmožnosti potrebna stalna nega in pomoč, ali da je mogel negovati troje otrok, ki izpolnjujejo pogoje za pridobitev in uživanja družinske pokojnine po 130., 131. in 132. členu tega statuta.

Če zavarovanec, ki je imel telesno okvaro pred začetkom zavarovanja, ki ni vplivala na njegovo delovno zmožnost, postane invalid zaradi poškodbe izven dela ali bolezni, pridobi pravice, ki ustrezajo skupni invalidnosti, čeprav vpliva na skupno invalidnost tudi prejšnja telesna okvara, če je v zavarovanju dopolnil dobo iz 60. člena tega statuta.

Zavarovanec — vojaški vojni invalid in mirovni vojaški invalid, pri katerem je po vstopu v zavarovanje nastala invalidnost, na katero je vplivala tudi vojna oziroma vojaška invalidnost, pridobi pravice tudi tedaj, če je kot invalid dopolnil dobo iz 60. člena tega statuta v zavarovanju z delovnim časom, ki je po izvidu in ugotovitvi invalidske komisije ustrezal njegovi predostali delovni zmožnosti.

64. člen

Zavarovanec, pri katerem nastane invalidnost II. ali III. kategorije invalidnosti, preden dopolni zavarovalno in pokojninsko dobo, ki sta pogoji za pridobitev pravic, pridobi pozneje pravice iz invalidskega zavarovanja, ko dopolni predpisano zavarovalno in pokojninsko dobo v zavarovanju z delovnim časom, ki ustreza njegovi preostali delovni zmožnosti, vendar najmanj s polovico polnega delovnega časa.

Čas zaposlitve s skrajšanim delovnim časom se šteje v primerih iz prvega odstavka tega člena v zavarovalno dobo, kot da bi bil zavarovanec delal poln delovni čas.

Za izpolnitev pogojev zavarovalne in pokojninske dobe po prvem odstavku tega člena se računajo delovna leta do dneva nastanka invalidnosti.

c) Pogoji v primeru nesreče pri delu ali poklicne bolezni.

65. člen

Če je invalidnost posledica nesreče pri delu ali poklicne bolezni, pridobi zavarovanec pravico do invalidske pokojnine ne glede na pokojninsko dobo.

66. člen

Če zavarovanec, ki je imel telesno okvaro pred začetkom zavarovanja, ki ni vplivala na njegovo delovno zmožnost, postane invalid zaradi nesreče pri delu ali poklicne bolezni, pridobi pravico, ki ustrezajo skupni invalidnosti, čeprav na to skupno invalidnost tudi prejšnja telesna okvara.

Zavarovanec — vojaški vojni invalid in mirovni vojaški invalid, ki postane invalid zaradi nesreče pri delu ali poklicne bolezni, pridobi pravico glede na skupno invalidnost, čeprav je vojaška invalidnost vplivala na delovno zmožnost.

č) Spremembe v invalidnosti

67. člen

Če se delovnemu invalidu, ki je pridobil pravico do poklicne rehabilitacije ali zaposlitve, že ugotovljena invalidnost poslabša, ali pa nastane nov primer invalidnosti zaradi bolezni ali poškodbe izven dela, tako da izpolnjujejo pogoje za invalidsko pokojnino, pridobi pravico do te pokojnine, če na dan nastanka spremembe v invalidnosti izpolnjuje tudi druge pogoje za pridobitev pravice do invalidske pokojnine.

Za izpolnitev pogojev iz prvega odstavka tega člena, se pri nezaposlenih delovnih invalidih računajo delovna leta do dneva pričetka uživanja oskrbnine oziroma začasnega nadomestila.

Delovni invalid II. ali III. kategorije invalidnosti, pri katerem je invalidnost posledica nesreče pri delu ali poklicne bolezni, pridobi na podlagi nastanka spremembe v invalidnosti v primerih iz prvega odstavka tega člena pravico do invalidske pokojnine ne glede na to, ali izpolnjuje tudi pogoje.

68. člen

Če se je invalid I. kategorije zdravstveno stanje toliko izboljšalo da je postal zmožen za delo in stopil v delovno razmerje ali začel opravljati dejavnost, na podlagi katere je zavarovan s časom, ki ustreza njegovi delovni zmožnosti, kasneje pa se mu invalidnost znova poslabša ali nastane nov primer invalidnosti, se mu štejejo delovna leta za ugotovitev pravice do pokojnine do dneva nastanka prve invalidnosti.

Delovnemu invalidu I. kategorije invalidnosti, ker je pridobil pravico do invalidske pokojnine, se naknadno dopolnjena zavarovalna doba upošteva za odstotno povečanje že odmerjene pokojnine, lahko pa zahteva ponovno odmero pokojnine, ob upoštevanju naknadno doseženega osebnega dohodka.

69. člen

Če se pri delovnem invalidu II. ali III. kategorije invalidnosti, ki je kot invalidski upokojenec zavarovan za tolikšen delovni čas, kot ustreza njegovi preostali delovni zmožnosti, poslabša prej ugotovljena invalidnost ali nastane nov primer invalidnosti, ki ima za posledico spremembo kategorije invalidnosti, se odmeri nov znesek že priznane invalidske pokojnine.

Pri odmeri nove pokojnine se čas, ko je bil invalidski upokojenec v zavarovanju, šteje v zavarovalno dobo in za povečanje odstotka invalidske pokojnine.

Delovnemu invalidu II. ali III. kategorije invalidnosti, ki je kot invalidski upokojenec zavarovan za tolikšen delovni čas, kot ustreza njegovi preostali delovni zmožnosti, se v primerih iz prvega odstavka tega člena, če upokojenec to zahteva in je zanj ugodnejše, znova odmeri invalidska pokojnina.

Če invalid II. ali III. kategorije invalidnosti, ki je pridobil pravico do invalidske pokojnine po 58. členu tega statuta, ponovno stopi v delovno razmerje ali začne opravljati samostojno dejavnost s tolikšnim delovnim časom, kot ustreza njegovi preostali delovni zmožnosti, lahko pridobi na podlagi takega zavarovanja pravico do starostne pokojnine.

In memoriam

BREDI in MAJDI

Na bližnjem zvoniku je ura odbila eno čez polnoč. Cesta je bila skoraj prazna. V stoenki, ki je hitela v noč je bilo pet mladih src. Smeh na ustih, vedrina v ušesih, veselje v prsih... In zakaj ne? Le pred dobro uro je Majda sklenila svoj 20. rojstni dan in praznovanja še ni konec. Natanko čez pet mesecev bo svoj 20. rojstni dan praznovala tudi Breda. Kje bomo takrat praznovali — so veselo načrtovali.

Avtomobil je puščal bele prekinjene črte za seboj. In naenkrat je črt zmanjkalo... Ceste tudi... Strahovit pok je utišal pesem motorja. Od poskočnega avtomobila je ostala le še kopica zmečkane pločevine.

Majda in Breda ne bosta več praznovali rojstnega dne. Zanju se je čas ustavil za vedno: 16. oktober 1982 ob 1 in 30 minut.

Skozi megleno sobotno jutro se je z neverjetno naglico kot moreča bolečina širila vest o strahotni prometni nesreči, ki se je zgodila ponoči med Zidanim mostom in Rimskimi Toplicami. Marsikomu so se zarosile oči. Pri Opresnikovih so žalovali še za očetom. Pri Ramšakovih niso verjeli. Tudi mi smo se težko sprijaznili s to kruto resnico.

Mlajša Breda, po poklicu sicer konfekcionarka, se je zaposlila pri nas pred dobrimi tremi leti. Majda, ki je končala šolo za prodajalce, pa je prišla k nam prvega aprila letos. Obe sta delali v slikarnici. Tu sta se spoznali, sprijateljili in odšli skupaj — v smrt.

Tako podobni sta bili svojim vrstnicam. Brezbrižni, vesele narave in obe sta imeli radi družbo. Tistih nekaj mladostnih težav sta zanemarjali ali pa sta jih znali prikrivati. O njih nista mnogo govorili. Več sta imeli povedati o prešernosti mladostnega življenja. Predajali sta se mu in jemali kar jima je nudilo. Za resne stvari bo vsekakor še dovolj časa. Prav zaradi takšnega gledanja na svet sta bili nekako prirasli k

srcem sodelavk. Ljudje, predvsem mladi so ju imeli radi.

Tisto sobo zvečer je bilo v Mladinskem centru povsem drugače. Mladi niso plesali in tudi glasba je le tiho zvenela v polprazen prostor. V ponedeljek so ju sodelavke zaman pričakovale. Vedele so, da jih ne bo. Tema razgovorov je bila povsod ista; tragična smrt dveh mladih življenj. Brede in Majde ne bomo več videli.

Molče in v velikem številu smo ju pospremili na zadnjo pot in v tako prerano izkopen grob. Veliko mladih je prišlo na pogreb — peš.

Počivajta v miru in naj vama bo lahka domača gruda. V jesensko popoldne smo ju pospremili k zadnjemu počitku z bolečino v prsih in solznimi očmi, v katerih je kot siva koprena bledeela slika dveh nasmejanih obrazov.

Razposajeno mladost je zavila senca žalosti. Misli so hitele nazaj. In vedno so se ustavljale na istem mestu. Prizorišču nesreče. Šopek cvetja in prižgana sveča v kamenju ob robu ceste, kjer so še ostanki stekla razbitih šip avtomobila. Tu bo ostal in sem se bo znova in znova vračal spomin na vaju: na Majdo Ramšek in Bredo Opresnik. Tukaj pod previsno skalo, ki se kot nekakšen stražar nagiba nad strugo mirne Savinje se je končalo vajino mladostno življenje... Majdin 20. rojstni dan.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice in prababice

GIZELE OJSTERŠEK

iskrena hvala vsem, zlasti še sosedom, ki so nam pomagali v teh težkih trenutkih. Iskreno se zahvaljujemo godbi in pevcem Svobode II za žalostinke, govorniku za poslovnice besede. Hvala tudi vsem, ki ste ji darovali cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči:

sin Rajko z ženo Vikico,
vnuka Rajko in Viktor z družinama
in ostalo sorodstvo

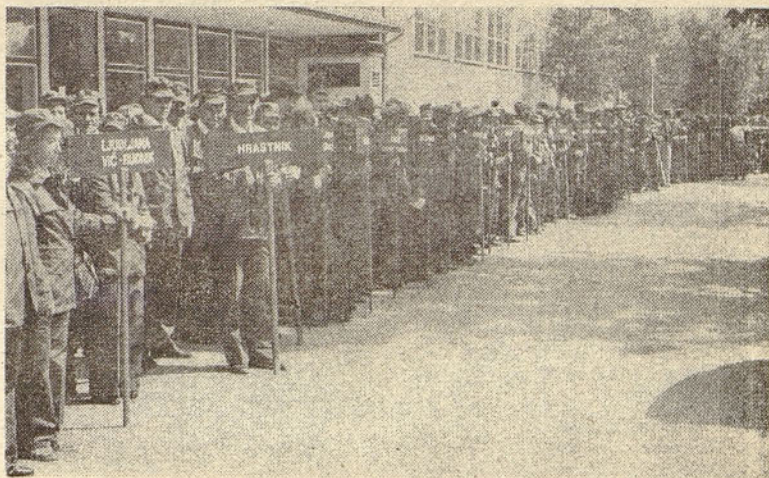
Ekipa prve pomoči Steklarne Hrastnik na občinskem tekmovanju druga. Izobraževanje za nudenje prve pomoči se nadaljuje.

Usposobljenost ekip prve pomoči

Septembra je bilo v Hrastniku že osmo občinsko tekmovanje ekip prve pomoči. Ekipa iz naše DO je na tekmovanju osvojila 2. mesto. Prvo mesto je osvojila ekipa iz Jutranjke, tretje pa ekipa Osnovne šole NH Rajka. Ekipa Steklarne Hrastnik so tokrat, tako kot že vrsto let doslej sestavljali: Jože Rugelj, Oskar Maurer, Slavi Potušek, Hilda Drame, Esma Durmišević, Nada Godicelj ter Slavi Plazar in Rozji Brečko. Prav je, da se članom ekipe za njihova prizadevanja zahvalimo za uspeh pa iskreno čestitamo.

Kot je že bilo rečeno, ekipa že

vrsto let sodeluje in tekmuje v taki postavi. Prav zato se je štab CZ odločil da ekipo nekoliko dopolni in »pomladi«. V prihodnjih dneh se bo zopet pričelo usposabljanje za nudenje prve pomoči. Programi so pripravljeni. V vsaki skupnosti pa bo tečaj obiskovalo temeljni organizaciji in delovni po 6 delavcev. Namen izvedbe tega tečaja pa ni samo usposabljanje za ekipe Civilne zaštite, temveč tudi zato, da bi v svojih sredinah imel kar največ delavcev, sposobnih nuditi prvo pomoč tudi na delovnih mestih ali kjerkoli drugod.

Tole je posnetek z republiškega tekmovanja iz leta 1980. Ekipa Steklarne Hrastnik se je tokrat izmed 70 ekip uvrstila na 26. mesto

Človek in alkohol (8)

Bistvo zdravljenja

Zdravil, s katerimi bi lahko uspešno zdravili alkoholizem, ne poznamo. Tetidis ni zdravilo, pač pa kemično sredstvo, ki alkoholiku, dokler ga redno jemlje, omogoči, da ne pije, ker se boji reakcije.

Alkoholiku lahko pomagamo s pomirili, da laže preživi abstinenco krizo v prvih dneh treznosti. Pozneje, med pravim zdravljenjem, pa pomirila ne sme jemati, ker ne onemogočajo realno doživljanje, ki ga v ugodnih zunanjih okoliščinah motivira, da se začne spreminjati.

Abstinenca še ni zdravljenje, kajti alkoholik je tudi v treznem stanju še vedno osebnostno spremenjen: občutja krivde, manjvrednosti in izrinjenosti, nizko samopoštovanje in podobno.

Alkoholiku, ki želi pomoč lahko res pomagamo, če čimprej rešimo naslednje dialektično protislovje:

a) Alkoholik je v trenutku, ko razmišlja o zdravljenju, navadno brez prijateljev (razen pivskih bratcev), čustveni odnosi v družini so na nitki, če niso že povsem pretrgani, v službi so ga siti in mu ne zaupajo več, skratka, zelo je sam. Stoji pred neizmernimi problemi, ki si jih je nakopal s svojim alkoholizmom. Ljudje pa lahko rešujejo svoje življenjske probleme samo z razumevanjem,

tovarištvom, prijateljstvom in ljubeznijo. Alkoholik pa ima vsega tega malo ali celo nič.

b) Protislovje lahko rešimo le tako, da ga z ustreznimi psihoterapevtskimi in socialnoterapevtskimi ukrepi razmeroma hitro in toliko socializiramo, da začne s svojim spermenjenim, že bolj socializiranim obnašanjem in uvidenostjo za svoje dejansko stanje v skupini vzbujati vsaj čustva razumevanja in naklonjenosti, pozneje pa tudi tovarištva in prijateljstva. Kasneje, včasih pa tudi že takoj, bo vzbujal podobna čustva pri svojcih. Če ga skupina ne bo sprejela, je prav malo možnosti, da bi zanj še kdo zares poskrbel.

Svoj odnos do alkoholika (pa tudi do alkohola in alkoholizma) morajo spremeniti tudi družinski člani in delovni tovariši, zato morajo biti na primeren način vključeni v proces zdravljenja.

Spremeniti pa se ne morejo kar tako, ker alkoholiku ne zaupajo, saj je neštetokrat prelomil obljubo, da ne bo več pil in da se bo uredil. Če alkoholik ne bo postal drugačen, tudi okolje ne bo spremenilo svojega odklonilnega odnosa do njega. Pravzaprav je v terapevtskem postopku treba doseči vzajemno in istočasno spreminjanje tako alkoholika kot tudi njegovih svojcev in sodelavcev.

(Se nadaljuje)

Šport in rekreacija - iz meseca v mesec

Sportni park na Logu z osrednjim nogometnim igriščem je potreben obsežnih sanacijskih del, je ugotovil Odbor za objekte in investicije pri občinski Telesnokulturni skupnosti. Meteorne vode in plazovi so domala že uničila rokometno igrišče in del tribune na tem igrišču. Oporni zid na tem igrišču je ogrožen do te mere, da se kaj lahko zgodi, da celotna zadeva pristane na cesti, kar bi vso zadevo še poslabšalo. Kakšna bi bila škoda, če uničila rokometno igrišče in del tribune na tem igrišču. Oporni zid na tem igrišču je ogrožen do te mere, da se kaj lahko zgodi, da celotna zadeva pristane na cesti, kar bi vso zadevo še poslabšalo. Program sanacije je izdelan. Pa denar?...

Po neuspehu v mestnem derbju so kegljači Bratstva povsem nepričakovano v gosteh odpravili vrstnike zagorskega Proletarca z rezultatom 5.072 : 5.006. Na težkem zagorskem kegljišču se je najbolj izkazal Jože Drame z odličnih 898 podrtimi keglji. Ostali kegljači Bratstva pa so dosegli naslednje število podrtih kegljev: Kolšek 844, Laznik 831, Čakič 843, Roj 829 in Pokrajac 827. Kot zanimivost naj še dodamo, da je zagorsko kegljišče samo 3-stezno, zato tudi ni klasičnega metanja 4×50 (25 na polno, 25 čiščenje) ampak so serije 2×66 in 1×68 lučaje.

Odnosi znotraj slovenske boksarske zveze so podrejeni forumskemu delu posameznikov, ki so, tako z delom in še bolj z razvojnou politiko že zdavnaj preživela zgodovina. Vse pa kaže, da nekateri od teh amaterskih delavcev ne morejo nikakor dometi, da tudi zanje velja zakon negacije. Preživelo se mora umakniti novim usmeritvam. »Proti« usmeritve niso in ne morejo biti razvojna pot slovenskega boksa. Demokratično in samoupravno načrtovanje in odločanje sta edina prava pot. Časopisni boj, ki meji na obrekovanje, ni izhod iz nastale situacije. Še manj suspenz dveh boksarskih zanesenjakov. Treba je sesti za isto mizo in se odkrito pogovoriti o vsem, predvsem pa opraviti s preživeli metodami dela.

Res nepotrebno je bilo nategovanje okrog prestopa mladega hrastniškega namiznoteniškega igralca Jerneja Zalaznika v vrste Sobote iz Murske Sobote. Čeprav je bil vključeno s še nekaterimi drugimi prestopi tudi njegov dosežen na osnovi skupnega stališča Strokovega sveta NTZ Slovenije, se kot kaže s takšno odločitvijo nikakor niso sprijaznili v vrstah Ljubljanske Olimpije, ki so ubrali nekakšne čudne metode prepričevanja, o katerih pa ne bi spregovorili zaradi razvojnih interesov slovenskega namiznega tenisa, katerega že zdavnaj ne predstavlja več samo Olimpija. Konec dober, vse dobro. Tale zapis pa le v opomin, da ni vse zlato, kar se sveti in da prenekateri še vedno radi nosijo masko na obrazu.

Triglavski dom na Kredarici je nedvomno najvišje slovensko in tudi jugoslovansko gradbišče. Seveda takšna investicija (razši-

ritev in posodobitev) ni ravno poceni, posebno še, če vemo, da se za gospodarske investicije težko najdejo sredstva. No vrle planince to ne moti. Večino sredstev, če že ne vsa, bodo pridobili sami. Pred dvema letoma so organizirali dokaj uspešno akcijo zbiranja obveznic od cestnega posojila, tokrat pa so se odločili za loterijo. Nagradni fond znaša 400 starih milijonov, prva premija pa je 30 starih milijonov, kar pomeni, da si s tem denanjem kupite osrednje vozilo Zastava 101. Za najnižji dobiček, ki znaša 10 starih »jurjev« pa si lahko kupite žarnico (če jo dobiš), da ne boste v temi preklinjali!...

Informativno naj vam tudi zapam, da je prvi del tekmovanja v Zasavski nogometni ligi prepričljivo dobila enajsterica jevnike Enotnosti. Izmed naših predstavnikov pa so bil najboljši nogometaši Sijaja, ki so osvojili točko več od selekcije Hrastnika. Naš tretji predstavnik, enajsterica Sloge pa je s samo eno osvojenjo prvenstveno točko pristala povsem na dnu prvenstvene lestvice.

Ob uspehu jevnih nogometašev pa naj zapišem le to, da so imeli srečo, ker v njihovih vrstah ni zaigral nogometaš Olimpije Darko Domađenik, katerega je trener ljubljanskega ligaša Nedelko Gugol uspel prepričati in vrniti med »zmajčke«. V Jevnici so tako ostali samo še »javniški zmaji«!

Nogometaši (kadeti) Hrastnika uspešno nastopajo v »B« skupini republiške področne mladinske nogometne lige. Po petih kolih so zbrali pet prvenstvenih točk s pripombo, da je še vedno odprto vprašanje registracije tekme z Jeseničani. Kajti na izid tega srečanja so se Hrastničani pritožili, ker nasprotnik ni imel tekmovalnih knjižic. V šestem kolu pa so mladi hrastniški nogometaši premagali vrstnike Alplesa visoko s 5:1 in tako bero točk še povečali.

Republiški, tokrat že 17. kros Dela, je privabil v Titovo Velenje na sklepno prireditve skoraj 2.000 tekmovalcev, ki so si pravico sodelovanja pridobili na predhodnih občinskih tekmovanjih. Nas so spet predstavljali le osnovnošolci, ki edini tudi redno opravijo svoj domači preizkus. Ob tem bi rad poudaril le to, da tek kot najcenejša in tudi najbolj koristna oblika športne rekreacije v Hrastniku vse premalo cenimo. Še tisti redki, ki so se za takšno rekreacijo odločili pa so na udaru posmeha drugih, ki takšno početje ocenjujejo za neumno in nepotrebno. Nam bodo najnovejši ukrepi ekonomske stabilizacije po omejitvi uporabe bencina spremenili mišljenje?

Ekipa Kemičarja je po zaslugi sester Ojsteršek več kot uspešno startala v letošnje državno namiznoteniško prvenstvo. V prvem kolu zvezne lige so morale njihovo premoč priznati igralke

bivših državnih prvakinja novosadske Vojvodine. Hrastničanke so zmagale s končnim izidom 6:3. Sestri Andreja in Vesna Ojsteršek so pri tem premagale vse tri nasprotnice (Perkupin, Miloradov, Subotin). Polona Novak je izgubila eno srečanje (Miloradov), njena sestra Jolanda pa dve (Perkupin, Subotin). Zanimivo in izredno kvalitetno srečanje si je v telovadnici OŠ na Logu ogledalo prek 100 gledalcev, ki so ob koncu navdušeno pozdravili zmago domačink. Dan kasneje so Novosadčanke premagale v Ljubljani Olimpijo s 6:3!

Kegljači KK Hrastnika, ki resno računajo na osvojitve drugega mesta v Zasavsko-Posavski kegljaški ligi (prvi dve mesti vodita v kvalifikacije za republiško ligo) so v petem kolu jesenskega dela dokaj nepričakovano izgubili srečanje z ekipo Krškega. Nič posebnega bi rekli, če nebi vedeli, da je bila tekma v Hrastniku na istem kegljišču, kjer so kegljači Hrastnika le dober teden poprej premagali ekipo Bratstva in dosegli rekordnih 5.335 podrtih kegljev. V srečanju s Krčani so Hrastničani podrli le borih 5.078 kegljev. Edini, ki je na tem srečanju zadovoljil, je bil Mirko Medvešek z 896 podrtimi keglji.

Res lep uspeh so dosegli kegljači Hrastnika, ki so si dve koli pred koncem prvenstva v Zasavsko-Posavski kegljaški ligi praktično že zagotovili drugo mesto in s tem ob ekipi trboveljskega Rudarja, pravico do sodelovanja v kvalifikacijah za popolnitev osrednje republiške kegljaške lige. Dve koli pred koncem imajo namreč štiri točke naskoka pred tretje uvrščeno ekipo. Do konca pa bodo (medtem ko že) še gostovali v Zagorju pri Proletarcu in gostili doma Brežičane. Glavna prednost ekipe je mladost, saj je povprečna starost komaj 30 let, kar je za kegljanje zelo nizka meja. Bodo tako dobri, ko bodo starejši?...

Enajsterica Sloge je izgubila tudi drugi mestni derbi. Potem ko so jih v prvem kolu Zasavske nogometne lige premagali nogometaši Sijaja z 2:0, je to isto v 6. kolu uspelo tudi selekciji Hrastnika. Na igrišču za Savo so igralci po občutno boljši igri v prvem polčasu zasluženo zmagali z 2:1 (2:0). Zadetke za Hrastnik sta dosegla Kranjc in Glinšek, za porazence pa je bil uspešen Mesič (11 — m). Najslabši mož na igrišču je bil sodnik Pospaljš, ki je s svojimi čudnimi odločitvami povzročal nervozo tako med igralci kot med maloštevilnimi gledalci. K sreči, so igralci tako ene kot druge enajsterice vzdržali do konca, tako da je srečanje minilo v pravem športnem vzdušju.

Arogantno se sliši, je pa res. Kolombija je odpovedala organizacijo svetovnega nogometnega prvenstva 1986. Malo čudno se sliši, da se v časih ko tudi Kolumbijo pestijo gospodarske težave

odpovedujejo najbolj »dobičkosnosni« športni prireditvi (tako so napovedali Španci). Pri nas še pomislili nismo, da bi se odpovedali organizaciji ZOL 84. (Proga za razbijanje trdih glav je menda že nared — škoda 10 let prepozno). Po drugi strani pa nekateri pravijo, da so Kolumbijci zato odpovedali organizacijo, ker se bojijo, da se na sklepni turnir nebi uvrstila naša reprezentanca kar bi občutno zmanjšalo zanimanje občinstva za »amaterske gledališke predstave«.

Celih pet let bo konec tega meseca, odkar smo Hrastničani odprli dolgo pričakovani (nanj smo čakali 17 let) plavalni objekt katerega nam marsikdo zavida. Toda čeprav je bazen že pet let nared, pa še vedno deluje prazno, ker se Hrastničani še do danes nismo navadili da bi ga večkrat obiskali in koristili. Medtem ko se drugod ubadajo s težavami kako ugoditi vsem interesentom, pa se pri nas še vedno ubadamo s problemom zainteresiranosti. Sprašujem se do kdaj.

Igralci NK Hrastnika in NK Sijaja so si razdelili točki v prvenstvenem srečanju Zasavske nogometne lige. Na igrišču na Rudniku so se razšli z neodločenim izidom 1:1. Igralci selekcije so bili boljši v prvem, nogometaši Sijaja pa v drugem polčasu. Zadetke sta dosegla Janc za selekcijo in Kladnik za Sijaj. Srečanje je minilo brez incidentov, pa čeprav je bilo v začetku nekaj hude krvi. Vzroke zanj pa je treba iskati predvsem v nesposobnosti glavnega sodnika, ki je s svojimi nerazumljivimi odločitvami spravljaj v slabo voljo igralce in v smeh gledalce. Na koncu so kljub sprejetim ukrepom ZIS bili vsi vendarle zadovoljni!?

Je že tako (v športu pa še posebej), da ni vedno vse rožnato. Tega se morajo še kako zavedati tudi igralke Kemičarja, ki so po odličnem startu in zmagi proti Vojvodini, povsem nepotrebno ostale praznih rok v Zagrebu. Po pričakovanem porazu proti državnemu prvaku — Mladosti (rezultat je bil kar 0:9), so na nerazumljiv način izgubile še proti drugi zagrebški ekipi Industrogradnji s 4:5. Res, da tudi ta zmaga ni bila načrtovana, toda zato ni nič manj upravičljiva in sprejemljiva trditev igralke čes, da na te točke itak niso računale. Zagrebčanke tudi ne, a so vseeno zmagale...

Aforizme ali kakorkoli že hočete imenovati te kratke zapiske, je tudi tokrat zbral po svoje zapisal in uredil — Jože Premec.

ZANIMALO VAS BO

AVGUST 1982

SKLENILI REDNO DELOVNO RAZMERJE

TOZD ročna in polavtomatska predelava steklene mase
Stopinšek Albin — ključavničar.

TOZD — avtomatska predelava steklene mase

Avdiš Šaban — delavec na kanalu, Bosankovič Vlado — delavec na kanalu, Andželič Milija — kontrolor stekla, Ljubović Dragan — pomočnik strojnika, Mikanović Dragan — vlagalec v Gillon, Kosec Alojz — delavec v skladišču modelov.

TOZD — energetika s ključavničarsko delavnico

Knez Franjo — električar.

DSSS — delovna skupnost skupnih služb

Čikvar Zorislava — skladiščna delavka.

PREKINILI DELOVNO RAZMERJE

SAMOVOLJNO PREKINILI DELOVNO RAZMERJE

TOZD — ročna in polavtomatska predelava steklene mase

Jodlić Nermine — odnašalka stekla, Lopar Radenko — menjalec modelov.

TOZD — avtomatska predelava steklene mase

Mulalić Aida — kontrolor stekla.

TOZD — orodjarna s strugar-sko cizlersko delavnico

Wolfand Božidar — ključavničar-varilec.

TOZD — energetika s ključavničarsko delavnico

Felicijan Janko — delavec težak, Ivan Anton — delavec težak, Gojgić Milenko — delavec težak.

SPORAZUMNO PREKINILI DELOVNO RAZMERJE

TOZD — energetika s ključavničarsko delavnico

Leskovšek Ciril — lesostrugar.

DSSS — delovna skupnost skupnih služb

Kreže Drago — pravnik, Šivec Aleksander ing. — inženir varstva pri delu, Kovač Tanja — kurir — v šolo za stekloslikarke.

IZKLJUČEN

TOZD — avtomatska predelava steklene mase

Caranović Milan — delavec na kanalu.

UPOKOJENI

TOZD — energetika s ključavničarsko delavnico

Lipovšek Franc — šamoter.

DSSS — delovna skupnost skupnih služb

Radaković Magdalena — skladiščnik gotovih izdelkov, Jamšek Nada — blagajnik v bifeju.

POROČILI SO SE

Potočnik Marinka in Gornik Mihael, Romih Martina in Kandolf Vidko, Suljaković Vejsil in Kadušić Senija.

KRVODAJALCI

TOZD — ročna in polavtomatska predelava steklene mase
Hrup Karel, Vavtar Iztok, Strmjan Anton in Trbovc Stane.

KRVODAJALCI, ISKRENA VAM HVALA!

SEPTEMBER 1982

SKLENILI DELOVNO RAZMERJE

TOZD — ročna in polavtomatska predelava steklene mase

Meštrovac Sabir — odnašalec stekla, Mustajbašić Sadik — odnašalec stekla, Huzejrović Mirhad — odnašalec stekla, Ružet-ski Antun — odnašalec stekla, Katranović Dušica — odnašalka stekla, Mašić Hanka — odnašalka stekla, Subotić Božica — odnašalka stekla, Racki Aleš — odnašalec stekla, Šimec Franc — odnašalec stekla, Pavlović Milan — odnašalec stekla, Milinović Desa — odnašalka stekla, Smit Rado — odnašalec stekla, Ljubek Željko — odnašalec stekla, Đorđević Osminka — odnašalka stekla.

TOZD — avtomatska predelava steklene mase

Hrštić Emira — kontrolor stekla, Tošić Zvezdana — kontrolor stekla, Podmenik Dorica — kontrolor stekla, Vidović Tomo — vzdrževalec, Gabrić Todor — pomočnik strojnika IS, Hožanović Izet — delavec na kanalu, Jović Dragomir — vzdrževalec, Dovjak Jože — delavec v skladišču modelov, Palić Mitho — delavec na gillon, Pelić Zorica — kontrolor stekla, Mulalić Aida — kontrolor stekla, Đuričić Rade — delavec na kanalu.

TOZD — orodjarna s strugar-sko cizlersko delavnico

Gilčvert Stanislav — cizler, Bičanić Karlo — cizler, Kelek Anželko — cizler, Škorja Branko — strugar.

TOZD — energetika s ključavničarsko delavnico

Firšt Branko — električar, Škländer Aleksander — elektromehaničar, Knez Gorazd — električar, Bosnić Amir — delavec težak, Marjanović Rade — delavec težak.

DSSS — delovna skupnost skupnih služb

Žveplan Vera — pripravnik v laboratoriju, Vrabić ing. Milan — pripravnik v službi varstva pri delu, Krneta Dragica — pripravnik v gospodarsko računskem sektorju, Verač Vlasta — kurir DO za določen čas, Hlastec Leonardo — pomožni oblikovalec.

PREKINILI DELOVNO RAZMERJE

SAMOVOLJNO PREKINILI DELOVNO RAZMERJE

TOZD — ročna in polavtomatska predelava steklene mase

Pranjić Pejo — odnašalec stekla, Zohar Bogdan — odnašalec stekla.

TOZD — avtomatska predelava steklene mase

Lazić Drago — vzdrževalec, Trailović Zlatimir — odnašalec paketov, Alić Ensaf — delavec na kanalu.

TOZD — orodjarna s strugar-sko cizlersko delavnico

Kunšek Anton — strugar.

IZKLJUČEN

TOZD — ročna in polavtomatska predelava steklene mase

Đaković Ivica — odnašalec stekla.

ODŠEL V JLA

TOZD — avtomatska predelava steklene mase

Delić Drago — delavec na kanalu.

UPOKOJENI

TOZD — ročna in polavtomatska predelava steklene mase

Sabjan Jelena — brusilka stekla, Obermajer Silva — kontrolor stekla, Sunta Anton — nabiralec stekla.

DSSS — delovna skupnost skupnih služb

Jovan Valerija — vodja obračuna osebnih dohodkov.

INVALIDSKO UPOKOJENA

TOZD — orodjarna s strugar-sko cizlersko delavnico

Predovnik Pavla — polirec modelov.

UMRLI

TOZD — avtomatska predelava steklene mase

Selimović Jasmina — kontrolor stekla.

TOZD — orodjarna s strugar-sko cizlersko delavnico

Klenovšek Franc I. — rezkalec.

PRIRASTEK V DRUŽINI

Glavač Franc — hči Sandra
Spahić Tehvida — sin Mirsad
Tovornik Zvonko — hči Zvonka.

KRVODAJALCI

Vidmar Ladi	TOZD-I
Korbar Vili	TOZD-I
Ocepek Franc	TOZD-I
Bizjak Izidor	TOZD-I
Abram Ivan	TOZD-I
Bajda Bruno	TOZD-I
Drolc Franc	TOZD-I
Glavač Franc	TOZD-I
Gošler Ivan	TOZD-I
Krejan Jože	TOZD-I
Oblak Jože	TOZD-I
Pasičnjak Štefan	TOZD-I
Plazar Karl	TOZD-I
Prah Ivo	TOZD-I
Sršen Edvard	TOZD-I
Trinker Stanko	TOZD-I
Učakar Maks	TOZD-I
Vidmar Karl	TOZD-I
Zalaznik Jernej	TOZD-I
Grum Jože	TOZD-I
Čepin Franc	TOZD-I
Jazbinšek Danilo	TOZD-V
Podmenik Leopold	TOZD-V
Kušar Janez	TOZD-V
Teršek Ivan	TOZD-V
Doljšek Branko	TOZD-V
KRVODAJALCI, ISKRENA VAM HVALA!	

ZAHVALA

Ob neisprosnih resnici in v neizmerni bolečini ker smo za vselej izgubili našo drago hčerko in sestro

MAJDO RAMŠAK

iskrena zahvala vsem, ki ste sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje ali nam kakorkoli drugače pomagali. Še posebej se zahvaljujemo govornikom, ki so izrekli poslovilne besede v imenu kolektiva Steklarne Hrastnik, Krajevne skupnosti in mladinske organizacije. Hvala godbi in pevcem Svobode II, sindikalni organizaciji Steklarne in tozda dekorirnica s satirnico ter vsem, ki ste ji poklonili cvetje in jo pospremili v tako prerani grob.

Žalujoči: mama in ata, sestra Janja ter ostalo sorodstvo

IZ NAŠE PROIZVODNJE

Nagradna križanka

SESTAVIL: KARLI DREMEL	29.11.	29.11.	UROŠ PREVORSEK	ČLOVEK, KI GUBA, ZGIBLJE	TRGALKA SADEŽEV	POLJSKI DENAR	OTOČEK V PRESKANSKEM JEZERU	PENJAČA	AMERIŠKI ZLATNIK	NEMČIJA	ALEŠ BEBLER	NABRAN OVRATNIK	MOŠKO IME	POLOŠČENJE POSODE	AVSTRIJA	NASILEN VSTOP, VPAD	KRALJEVIČ IZ MAHAB HARATE	NARKOZA	29.11.
29.11.																			
29.11.										NEMŠKA PI- SATELJICA (VICK)					ŠAHOVSKA FIGURA				
ŽGANEC VINKO			ŽIVLJENJE SLOVEC							NEMŠKI FILOZOF (THEODOR W.)	MESTECE JUŽNO OD TORINA				SLOVENSKI PEŠNIK (JOŽE)				
ANTON OCVIRK			SATIRIK BUCHWALD				TEKSTIL						VRTINEC (VODNI)				MERI CETINIC		
			PUBLICIST KERSOVANI				EGIPČANSKO SONČNO BOŽANSTVO										DENARNIK		
ALBANSKO IME ZA VALONO						NEMŠKI HAC ADMIRAL (ERICH)							LANA TURNER			ŽE UMRLA FILM. IGRAL- KA WEST			
						PARIŠKO LETALIŠČE										RUDAR			
EGIPČANSKA BOGINJA NEBA				VULKAN NA HAVAJIH (MAUNA)				AMERIŠKI FILMSKI ZVEZDNIK (JOHN)	VZKLIK PRI BIKOBORBAH				PREBIVALKA IRSKE					MESTO V PORURJU	OTKA PRI PLUGU
								EMIL ADAMIČ					ODSONČJE						
KARIKA TURIST VOLJE VICA				VULKANSKO ZRELO							SLOVENSKI SLIKAR (ANTON)								
											AMERIŠKI FIZIK (LOUIS W.)								
BARVA IGRALNIH KART				ALUMINIJ			TELESNA POŠKODBA GOMOLJ TROPICNE RASTLINE						VRSTA PORCELANA						
												BIKOBOREC							
ŽELEZOV OKSID				OKRAS KO- RINTSKIH STEBROV	PEVKA SUMAC				MESTO V ŠVICI							ZANKA NASTAVA			
				UROŠEVAC					ANGLEŠKI FIZIK (FRANCIS W.)							ŠAHIST PLANINC			
MESTO V ŠVICI						GARDNER				ČLOVEKOVO PRIZADE VANJE						APETIT			
						SLONOV ČEKAN													
ZAHOD		ŠKOTSKI EKONOMIST (JOHN- BOYD)	STAROGRŠKI BOG CASA IN ŽETVE							URANOV SATELIT						MESTECE V ITALIJI	NATRIJ		
			IZRASTEK NA GLAVI														RIBA ROPARICA		
MESTO V JUŽNI ITALIJI					PISANO ŠKOTSKO KRILCE					KOROŠKI LJUDSKI PLES				MOŠKI PEVSKI GLAS				SKOPJE	TANTAL
														MILKOŠ ZIDANŠEK					
PERZIJA					IGRA NA SREČO					ERBIJ			GNADA						
PODELITEV IMENA					AFRIŠKA PLEMENSKA SKUPNOST					ZALOŽBA OBZORJA				POŠTNA VREDNOST- NICA					

Med reševalce s pravilnimi rešitvami bomo z žrebom razdelili sedem nagrad:

1. nagrada 150 din
2. nagrada 100 din
- 3.—7. nagrada po 70 din

Izrezek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo »STEKLARJA«, Steklarna Hrastnik. Pri žrebanju bomo upoštevali samo pravilne rešitve, ki bodo v uredništvu do četrтка 25. novembra.

NAGRAJENI REŠEVALCI

Za nagradno križanko, objavljen v oktobrski številki »STEKLARJA«, smo prejeli 66 rešitev. Žreb je namenil nagrade naslednjim:

1. nagrada — 150 din: Vojka Rotar
2. nagrada — 100 din: Viktor Kosec
- 3.—7. nagrada po 70 din: Julij Smodič, upok.; Mili Holešek; Karli Grčar, upok.; Marija Duh; Jože Holešek.

REŠITEV

PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: O. D., sopara, Oto, sin, Deseti kongres zveze sindikatov Slovenije, Ela, DA, INA, oro, Nen, serum, iver, nebo, Ema, DE, Faye, moka, A. H., mak, Mae, las, dama, Ilovik, pasat, Iranec, Rakič, omara, titula, Sava, loden, Eneida, KZ, Ankara, Vartan, milijon, etika, K. E., Eliot, Est, matematik, taksa, Zei, eland, alt.

D. K.

DOPIŠUJTE

V STEKLARJA

UREDNIŠKI ODBOR: Mili Kobal — odgovorni urednik, člani: Jasna Rižner-Kosm, Aleksej Us, dipl. ing. Zdenka Fabjan, Majda Krošlin, Ernest Sihur, ing., Karli Dremel in Anita Greben.

steklar
GLASILO DELAVCEV STEKLARNE HRASTNIK

ODBOR ZA OBVEŠČANJE: Hilda Drame, Franc Suštar, Ingrid Meterc, Jože Godicelj II., Samo Klemen, Marjana Polzeinik, Janez Ciglar. Izhaja vsakega 15. v mesecu. Naslov: Steklar, glasilo delavcev Steklarne Hrastnik, tel. 814-622, interno 55. Tisk in kličjeji AERO — TOZD grafika Celje.

ZAHVALA

V manj kot mesecu dni je kruta usoda iz naše družine iztrgala našega dragega moža in očeta

ANTONA OPRESNIKA

in ljubljeno hčerko oziroma sestro

BREDO OPRESNIK

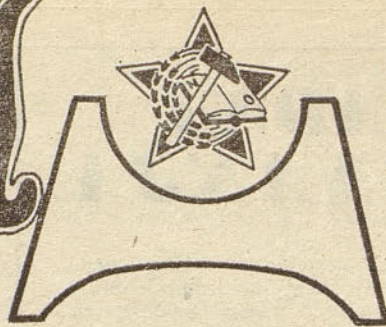
Njuna izguba je v naših srcih pustila globoko bolečino.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste v tej bolečini sočustvovali z nami, nam kakorkoli pomagali in ju spremili na njuni zadnji poti.

Iskrena hvala vsem, ki ste darovali cvetje in vence. Še posebej pa se zahvaljujemo govornikom kolektiva Steklarne Hrastnik in Krajevne skupnosti ter govorniku mladinske organizacije za izrečene besede v slovo. Hvala moškemu pevskemu zboru in godbi na pihala Svobode II ter organizaciji sindikata Steklarne Hrastnik in TOZD dekorirnica s satinirnico.

Zaključio:

žena-mama Angela, sin-brat Zvonko z Milico in Boštjanom ter ostalo sorodstvo

NOVEMBER 1982

DELEGAT 11. KONGRESA ZSMS

Ze v prejšnji številki smo vas obvestili, da se je med petimi delegati naše OK ZSMS Hrastnik, 11. kongresa ZSMS udeležil tudi tov. Rado Gnjiđić. Rado je član naše mladinske organizacije in delavec TOZD II DO Steklarna Hrastnik.

Da bi izvedela kaj zanimivosti iz kongresa, sem Radota poiskala kar na njegovem delovnem mestu. Rado že vrsto let uspešno deluje v mladinski organizaciji, prav zaradi tega, pa smo mu poleg drugih mladinskih organizacij v občini Hrastnik, dali zaupnico, da kot delegat zastopa interese mladih naše občine.

Ko sem se pogovarjala z njim, je povedal veliko zanimivosti. Vseh ne morem napisati, saj je premalo prostora. Prvo je povedal, da je kongres od prvotnega termina 22., 23. in 24. oktobra, potekal le 23. in 24. ok-

vendar se pri tem ne sme zanemarjati vrhunski šport. V vseh komisijah je na kongresu sodelovalo 210 razpravljalcev, vsaka komisija pa je po končanem delu podala zaključke, ki so bili podani v končnem poročilu 11. kongresa ZSMS. Ob razpravah, pravi Rado, je razmišljal, da vsepovsod tarejo mlade isti problem, kar ga je sprva presenetilo, saj je mislil, da bo vsak delegat iznašal specifične probleme svoje občine. Značilnost razprav je bila odločnost mladih, da bomo svoje potrebe in interese reševali po samoupravni poti v delegacijah, delavskih svetih, skupščinah, družbeno političnih skupnostih itd. Rado je med drugim povedal tudi to, da bomo program in smernice, ki so bile sprejete na kongresu mladih težko uresničevali brez pomoči drugih DPO, saj je kot na primer

je bila organizacija zelo dobra.

Kongres so zaključili v nedeljo popoldan, takoj po kongresu pa je bila 1. volilna seja predsedstva RK ZSMS, na kateri so izvolili novega predsednika, podpredsednika in sekretarja RK ZSMS ter člane predsedstva.

Kongres je za nami, delegati so spet v svojih sredinah. Rado pa je mnenja, da je naloga vseh nas mladih, da z delom dokažemo, da smo trdno odločni stopati po TITOVU in KARDELJEVI poti...

Anita

BORISU

Se nikoli do sedaj mi ni bilo potrebno pisati takšne sestavke kot je tale, zato sem v začetku še malce zmedena.

Velika večina mladih v naši delovni organizaciji je že seznanjena z dejstvom, da se je sredi oktobra tov. Boris Volaj premestil na novo delovno mesto. S tem smo izgubili predsednika mladinske organizacije Steklarna Hrastnik.

Vem, delo bo moralo potekati naprej, mladinska organizacija bo morala uresničevati naloge, ki si jih je zadala s svojim programom, toda ni mi vseeno in mi ne more biti, da nihče iz naše sredine, nihče iz KS ZSMS ali OO ZSMS DO Steklarna Hrastnik, ni izrazil ob Borisovem odhodu njemu zahvalne besede za dolgoletno delovanje in aktivnost v mladinski organizaciji.

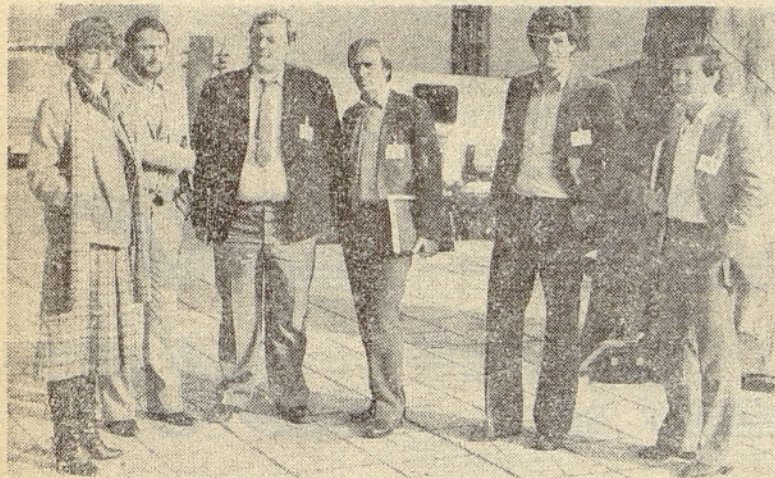
Približno 13 let zaposlitve v neki delovni organizaciji niso mačje solze in verjetno Borisu ni bilo lahko zapustiti svoje tovaršice na delovnem mestu v delavnici TOZD II, verjetno mu ni bilo lahko zapustiti vrste mladinske organizacije naše delovne organizacije, ki mu je vedno bila in upam, da mu bo ostala hobi in zavest za uresničevanje nalog in aktivnosti v mladinski or-

ganizaciji. Njegova aktivnost v mladinski organizaciji se je porajala že v prvih letih njegove zaposlitve in je trajala vse do oktobra. Njegovo delovanje in aktivnost se seveda nadaljuje v sredini kjer je zaposlen. S svojim delom je zaslužen za mnogo, če ne za vse politične in delovne akcije, ki jih je mladinska organizacija realizirala v zadnjih treh letih. Mogoče nihče ne ve ali pa majhna peščica in seveda sam, da se je pri svojem delu mnogokrat srečeval z problemi, ki so v tem trenutku zanj mogoče le majhna črna pika v njegovem življenju.

Premalo pomenijo besede izražene na papirju, pa vendar, če mi je dana ta naloga, kar mi je v čast, naj se v svojem imenu in v imenu mladinske organizacije Steklarne Hrastnik, zahvalim Borisu za njegovo delo v mladinski organizaciji.

Naj izrazim s kratkimi besedami, ki marsikateremu pomenijo veliko, največ pa mogoče Borisu. Hvala ti!

Po tej poti ti mladi iz naše organizacije želimo, da bi ti ostali na nas samo lepi spomini, obenem pa ti želimo, veliko delovnih uspehov na novem delovnem mestu.

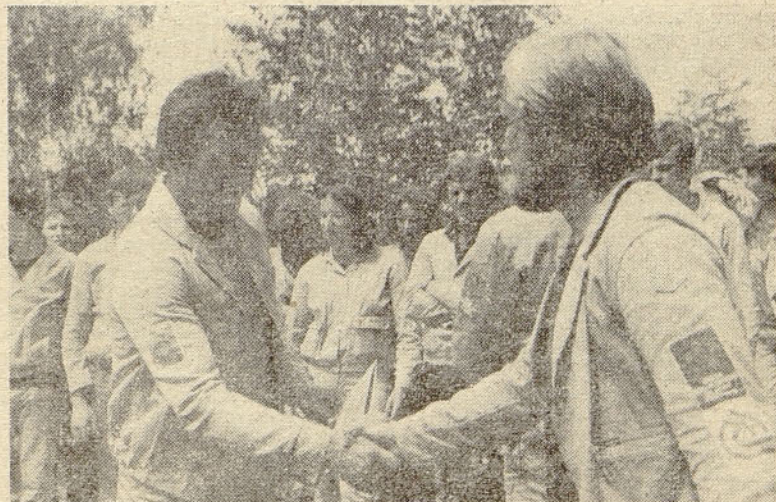

Za zaključek še posnetek delegatov 11. kongresa ZSMS, iz naše občine. Od leve proti desni: predsednik mladine občine Hrastnik Mojca Ulaga, nekdanji član predsedstva RK ZSMS Slavko Gornik, sekretar OK ZSMS Hrastnik Jože Gole, podpredsednik OK ZSMS Anđelko Knežak, Rado Gnjiđić in Rado Deželak.

tobra, tako, da je že na vsem začetku mladina prispevala delež k uresničevanju stabilizacije. Kot debitant oziroma novinec na kongresu je le-ta nanj napravil močan vtis. Ko sem ga vprašala o delu na kongresu je dejal, da je kljub natrpanemu programu, poleg drugih delegatov iz vse Slovenije sodeloval v komisiji za kulturo, šport in prosti čas mladih. Eden izmed zaključkov te komisije delegatov je tudi ta, da se ne zavzemajo za profesionalni šport, ampak naj bi bilo vse na amaterski bazi. V čem večji meri naj se razvijajo množičnost,

problematika stanovanj problem, ne samo mladih, ampak vseh delovnih ljudi in občanov naše SR Slovenije. Izmed naših delegatov je v razpravi sodeloval tov. Anđelko Knežak v komisiji za družbeno ekonomski položaj mladih.

Ker je bilo delo kongresa zelo natrpano, saj so razprave potekale pozno v večerne ure, sem ga vprašala, kako so preživeli prosti čas. Dejal je, da je bilo le-tega zelo malo, vendar so mladi iz Novega mesta pripravili veliko kulturnih prireditev in srečanj. Skratka mnenja je, da

Poleg mnogih zaslug za delo v mladinski organizaciji, ima Boris največ zaslug na področju MDA

NAGRADNI KVIZ ZNANJA

Pred vami so nova vprašanja. Verjetno je vsakdo izmed vas, ki rešujete kvize, v času 11. kongresa sledil dogajanju na le-tem, zato upamo, da vprašanja niso pretežka. Držimo pesti, da jih boste uspešno rešili.

1. V Novem mestu se je končal 11. kongres ZSMS, na katerem smo mladi sprejeli nove smernice in kongresne dokumente. Po kongresu je bila 1. seja predsedstva RK ZSMS na kateri so izvolili novega predsednika RK ZSMS? Kdo je novi predsednik?

2. Kongres je zaradi stabilizacije bil prestavljen od petka na soboto in nedeljo, tako da je trajal le dva dni. S tem smo mladi oziroma delegati prihranili veliko energije, odpadel je tudi sprejem v petek zvečer in vsi mladi zaposleni so bili v petek še na svojih delovnih mestih. Koliko je bilo skupno število delegatov na 11. kongresu ZSMS?

3. Na kongresu so bili delegati iz vseh občinskih konferenc ZSMS. Zastopanost po strukturi je bila zelo pestra, ... delavci, učenci, študenti, kmetje ... Navedite povprečno starost delegatov na 11. kongresu ZSMS?

4. Po vsej Sloveniji so bili v času kongresa razobešeni plakati, katere smo videli tudi v naši delovni organizaciji. Katere značilnosti so bile poleg napisa 11. kongresa ZSMS, Novo mesto, oktober 1982, na plakatu?

5. V času trajanja kongresa so bile širom po Sloveniji kulturne in športne prireditve. Tako je 92 mladincev — pohodnikov začelo v petek popoldan pohod — 70 km dolgo pot do Novega mesta. V soboto so točno ob pričetku kongresa bili pred kongresno dvorano, prebrali pozdravno pismo in zapeli Internacionalo. Iz katere regije so bili ti mladi pohodniki?

Poročilo z volilno - programske konference ZSMS Hrastnik

V petek se je smetana vse hrastniške mladine zbrala na volilno-programski konferenci ZSMS Hrastnik. Vse je teklo kot po maslu. Precej obširen dnevni red smo uspeli pripeljati do konca v slabih dveh urah. To je po eni strani dobro, saj mladi rod tako ruši ustaljeno sestankarsko kulturo naših politikancev, ki so poganjali korenine na maratonsko dolgih sejah. Manj spodbudna pa je ugotovitev, da se je konferenca odvijala brez kakršnihkoli vročih debat, ugotovitev, pripomb, zaključkov. Nekoliko nas je zbudila razprava o stanovanjski politiki v Zasavju za 11. kongres ZSMS v Novem mestu. V to razpravo smo vnesli nekaj popravkov. Širši slovenski javnosti naj bi postregli s konkretnimi podatki, kakšna je stanovanjska politika v Zasavju, kako težko se mlada družina dokoplje do stanovanja, kako brezsrčno trpamo v tesne sobe delavce iz sosednjih republik ... O kongresnih dokumentih nismo povedali nič novega, ponovili

smo že stare ugotovitve, da so pisani v leporečnem, učenem jeziku, ki ga »povprečen« Hrastničan ne razume ... Nekateri, ki niso uspeli prebrati dokumentov, pa tudi verjetno niso slišali za star kranjski rek, da se brez muje še čevljev ne obuje, so se spretno izvijali, da bi končno že lahko nehali diskutirati in začeti z delom. Ta ugotovitev je čisto zdrava, če jemljemo v obzir, da je delo hrastniške mladine že na takšnem nivoju, da bi lahko iskali nafto. Rečeno je bilo tudi, da so osnovne organizacije ZSMS na terenu izgubile stik z OK. Vprašanje pa je, kdo je bolj nedostopen in brezbrizen do drugega ...

Vsekakor se bo z novim vodstvom OK ZSMS kaj premaknilo. Vsaj upamo lahko. Sicer pa je vse skupaj odvisno od nas vseh, od tega koliko bomo res naredili, ustvarjalno, brezkompromisno in revolucionarno.

Boža Golouh

NA KRATKO

Mesec je naokoli in spet smo skupaj. Moramo priznati, da sem se vas že kar navadila in komaj čakam, da vam kaj napišem.

— V mesecu oktobru smo mladi uspešno zaključili svoj kongres, na katerem smo si zadali nove naloge, ki jih moramo uresničiti v naslednjih štirih letih. Pri tem se sprašujem, ali bomo dovolj močni, da v teh dolgih, pa vendar kratkih štirih letih realiziramo vse naloge, katere so na 11. kongresu ZSMS sprejeli delegati? Verjetno bomo morali uresničiti še naloge, ki so bile podane na prejšnjem kongresu, vendar sem mnenja, da bomo uspeli. Moramo uspeli, zase, za nas vse in za naše naslednike ...

— Z občinske konference so nam sporočili, da je bila v soboto dne 23. 10. s pričetkom ob 7. uri zjutraj lokalna mladinska delovna akcija na stadionu na Logu. Akcije se je udeležilo 60 mladit iz naše občine. Dela, ki so jih opravljali sicer še niso končana, vendar s še nekajkratnimi akcijami, bo stadion spet dobil tisto sliko, ki jo je imel pred leti. Mladi so opravili dela, kopanje sonde okrog igrišča, čiščenje atletske progo in še marsikaj.

— Določen je še datum predtekmovalne skupine v »Mladost v pesmi, besedi in spretnosti.« To je 13. novembra 1982. Sporočili so nam, da predtekmovanje ne bo v pisni obliki kot je bilo prvotno dogovorjeno, temveč bodo po predhodnem orientacijskem pohodu mladi v Strelišču Steklar, poizkušali svojo spretnost v metanju bombe in streljanju. Zalostno toda resnično je to, da tako velika mladinska organizacija kot je naša, ki šteje približno, po zadnjih izračunih 493 članov, ni prijavila niti ene ekipe. Zakaj? Odgovor na

vprašanje je še vedno zavrt v meglo ...

— Evidentiranje možnih kandidatov za novo vodstvo mladinske organizacije v Steklarni Hrastnik poteka po programu. Do sedaj so svoje predloge poslale OO ZSMS TOZD II in OO ZSMS DSSS. Naj po tej poti opozorim predsednike OO ZSMS, da pohitijo z evidentiranjem, saj vsi vemo, da je čas zlato in kaj kmalu bo tu 25. december, ko bomo mladi naše organizacije volili novo vodstvo. Zato poskušajte uresničevati sprejeta stališča na predsedstvu KS ZSMS ...

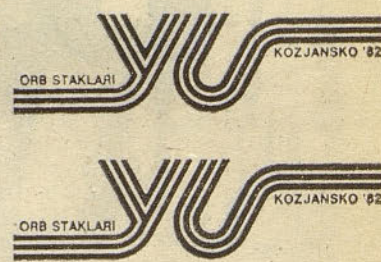
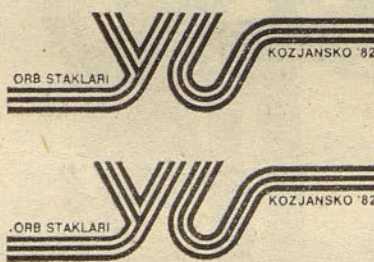
— Komisija za IPD pri OK ZSMS Hrastnik v kratkem pripravljata anketo med mladimi v naši občini. Kakšna bo tema te ankete naj ostane zaenkrat še skrivnost, verjetno pa bodo na podlagi rezultatov, ki jih bodo dobili z anketo, lažje uresničevali želje in zahteve mladih v naši občini.

— Ko sem se pogovarjala s svojimi prijatelji, predno sem mislila čez mejo po kavbojke Levi Straus, me je nekdo na posledice vprašal, če vem koliko stane kilogram banan v Italiji. Odgovora seveda nisem vedela, zato mi je prijatelj pomagal, ter izdal skrivnost, 510 »starih jurjev« ... Seveda, ko pa je treba sedaj plačati 500 starih jurjev, samo zato, da stopiš na njihovo stran ... Ob premisleku sem ugotovila, da bodo sedaj naprej dobre tudi kavbojke naše proizvodnje ...

Naj bo v tem mesecu dovolj. Bliža se novo leto in veliko jih že premišljuje, kaj nas čaka v naslednjem letu. Bodimo brez skrbi ... Življenje bo še vedno potekalo dalje ...

ZDRAVO!

Anita

IZ MLADINSKE DELOVNE AKCIJE V STEKLARNI HRASTNIK

